

สำนักงาน
วัฒนธรรม
จังหวัดพะเยา

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับทบทวน)

กลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา

โทร ๐๕๔๔๘๕๗๘๑
โทรสาร ๐๕๔๔๘๕๗๘๓
เอกสารลำดับที่ ๐๐๑/๒๕๖๓

ส่วนที่ ๑

สภาพบริบททั่วไปของจังหวัดพะเยา

๑.๑ ประวัติความเป็นมาของจังหวัดพะเยา

พะเยา มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๓๓๕ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง

พะเยา อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน อำเภอปง อำเภอ ดอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ อำเภอภูซาง และอำเภอภูพานยาว

พะเยา เป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งในแถบล้านนาไทย เดิมมีชื่อว่า ภูพานยาว หรือ พะยาวมีอายุกว่า ๙๐๐ ปีโดยพ่อขุนศรีจอมธรรม กษัตริย์แห่งราชวงศ์ลาวะจักรราชหรือญนครเงินยางเมืองเชียงแสน และเจริญรุ่งเรืองสูงสุดในสมัยพ่อขุนงำเมือง "**เมืองภูพานยาว**

หรือ พะยาว" เคยมีเอกราชสมบูรณ์มีกษัตริย์ปกครองสืบราชสันตติวงศ์มาปรากฏตามตำนานเมืองพะเยา พุทธศักราช ๑๖๐๒ (จุลศักราช ๔๒๑) พ่อขุนเงินหรือลาวเงิน กษัตริย์ผู้ครองนครเงินยางเชียงแสน มีพระโอรส ๒ พระองค์ คือ ขุนชินและขุนจอมธรรม เมื่อโอรสทั้งสองเจริญวัยขึ้นพ่อขุนเงิน ได้ให้ ขุนจอมธรรม ปกครองเมืองภูพานยาว ซึ่งเป็นหัวเมืองฝ่ายใต้ ส่วนขุนชินปกครองเมืองนครเงินยางเชียงแสน ในราชสำนักขุนจอมธรรมและไพร่พลได้ไปถึงเมืองภูพานยาว และสร้างเมืองขึ้นอีกแห่งหนึ่งซึ่งแต่เดิม เป็นที่ตั้งเมืองโบราณชื่อเมืองสิงหาราชน เจิงเขาชมพู และได้ครองเมืองภูพานยาวได้ ๒๔ ปี ขุนจอมธรรม มีพระโอรส ๒ พระองค์ คือขุนเจือง และขุนจอง เมื่อขุนจอมธรรมสิ้นพระชนม์ ขุนเจืองโอรสจึงได้ขึ้น ครองราชย์แทน ในขณะที่ครองเมืองได้รวบรวมไพร่พลไปช่วยเมืองนครเงินยาง ของขุนชินผู้เป็นลุงจนรอดพ้น จากการรุกรานของแควหรือญวนได้สำเร็จ ขุนชินทรงโสมนัสยิ่งนักจึงยกธิดาชื่อ พระนางอัวคำคอน ให้และสละราชสมบัติให้แก่ขุนเจือง

เมื่อขุนเจืองได้ครองเมืองเงินยางแล้ว จึงให้โอรสชื่อว่า "**ลาวเงินเรือง**" ขึ้นครองเมืองพะเยา แทน ท้าวลาวเงินเรือง ครองเมืองพะเยาได้ ๑๗ ปีก็สิ้นพระชนม์ ขุนแดงโอรสครองราชย์ต่อมาเป็นเวลา ๗ ปีขุนของซึ่งเป็นน้ำก่แย่ง ราชสมบัติ และได้ครองเมืองพะเยาประมาณ ๒๐ ปี และมี ผู้ครองราชย์สืบต่อมาจนถึงพระยาจำเมืองกษัตริย์เมืองพะเยาองค์ที่ ๙ ซึ่งเป็นราชบุตรของพ่อขุนมิ่งเมืองเมื่อพระชนมายุได้ ๑๖ ชันษา พระบิดาส่งไปศึกษา ที่สำนักสุกัณตฤณีเมืองลพบุรี จึงได้รู้จักกับ พระร่วงแห่งกรุงสุโขทัย โดยได้ศึกษาศิลปศาสตร์จากอาจารย์ เดียวกัน และทรงเป็นสหายกันตั้งแต่นั้นมา เมื่อเรียนจบก็เสด็จ กลับเมืองพะเยา

Cr.ภาพจาก <http://www.tteen.net/>

ปีพุทธศักราช ๑๓๑๐ พ่อขุนมิ่งเมืองพระราชบิดา สิ้นพระชนม์ จึงได้ขึ้นครองราชย์แทน ต่อมา พ่อขุนมิ่งเมืองได้ยกทัพมาประชิดเมืองพะเยา พ่อขุนงำเมืองสั่งให้ไพร่พลอยู่ในความสงบและได้ให้เสนาอำมาตย์ออกต้อนรับโดยดี พระองค์ได้ยกเมืองชายแดนบางเมืองให้แก่พ่อขุนมิ่งเมืองเพื่อเป็นการสงบศึก และทั้งสองพระองค์ยังได้ทำสัญญาเป็นมิตรต่อกันตลอดไปพระยาร่วง ซึ่งเป็นสหายสนิทได้เสด็จมาเยี่ยมเยียนพ่อขุนงำเมืองเป็นประจำทุกปี และได้มีโอกาสรู้จัก พ่อขุนมิ่งเมือง ทั้งสามพระองค์ทรงเป็นพระสหายสนิทกันมาก ถึงกับได้หันหลังพิงกัน พร้อมกับทำสัจจะปฏิญาณ แก่กัน ณ ริมฝั่งแม่น้ำกุ (แม่น้ำอิง)ว่าจะไม่ผูกเวรแก่กันจะเป็นมิตรสหายที่ดีต่อกันและได้กรีดโลหิตออกรวมกัน ในขันผสมน้ำดื่มพร้อมกัน

เมื่อปีพุทธศักราช ๑๘๑๖ พ่อขุนงำเมืองสิ้นพระชนม์ลง ขุนคำแดงและขุนคำลือได้สืบราชสมบัติต่อมาตามลำดับ ในสมัยขุนคำลือนี่เองที่เมืองพะเยาต้องเสียเอกราชไป พระยาคำฟู แห่งนครชัยบุรีศรีเชียงใหม่ ได้ร่วมกับพระยาแก้วเมืองน่าน ยกทัพมาตีเมืองพะเยา พระยาคำฟูตีเมืองพะเยาได้ก่อน และได้เกิดขัดใจกับพระยาแก้ว ทำให้ เกิดการสู้รบ พระยาคำฟูเสียทีจึงยกทัพกลับเชียงใหม่ พะเยาจึงได้รวมอยู่กับอาณาจักรล้านนา ตั้งแต่นั้นมา พุทธศักราช ๒๓๘๖ การนี้ชี้ให้เห็นถึงการเลือกชัยภูมิในการสร้างเมืองพะเยา เพราะเมืองพะเยามีชัยมงคล ๓ ประการ คือ

ประการแรก มีแม่น้ำสายตาหรือแม่น้ำอิง อยู่ทางใต้ของเมือง และไหลไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

ประการที่สอง มีกว๊านพะเยาหรือหนองเอี้ยง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของเมือง

ประการสุดท้าย คือ หัวเวียง มีดอยจอมทองที่บรรจุพระธาตุจอมทอง เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่มืองพะเยาแสดงให้เห็นว่าการสำรวจดูพื้นที่เพื่อเลือกทำเล เพื่อสร้างเมืองต้องคำนึงถึงแหล่งน้ำและที่ราบเป็นหลักตามตำนานจะเห็นได้ว่าพะเยามีการเปลี่ยนแปลงการปกครองตามอิทธิพลของอาณาจักรต่างๆ ที่ผลัดกันมีอำนาจในแถบนี้

จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พยาวเปลี่ยนชื่อเป็นพะเยา และรวมอยู่กับจังหวัดเชียงราย จนในปีพ.ศ. ๒๕๒๐จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นจังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

๑.๒ ตราประจำจังหวัดพะเยา

สัญลักษณ์ เป็นรูปพระเจ้าตนหลวงวัดศรีโคมคำมีลายกนกเปลว บนพื้นเบื้องหลังองค์พระพุทธรูปและมีช่อรวงข้าวประกอบอยู่ทั้งสองข้าง

ความหมาย หมายถึงรูปพระเจ้าตนหลวง วัดศรีโคมคำ พระพุทธรูปคู่มืองอันเป็นหลักรวมใจของชาวพะเยา ลายกนกเปลวบนพื้นเบื้องหลังองค์พระพุทธรูป หมายถึง ความรุ่งเรืองเบื้องล่างริมของดวงตราเป็นกว๊านพะเยา ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดี และมีช่อรวงข้าวประกอบอยู่ทั้งสองข้าง ซึ่งหมายถึงลักษณะของ ความเป็นอยู่ข้าวอู่่นน้ำ

๑.๓ คำขวัญประจำจังหวัด

กว๊านพะเยาแหล่งชีวิต ศักดิ์สิทธิ์พระเจ้าตนหลวง
บวงสรวงพ่อขุนงำเมือง งามลือเลื่องดอยบุษราคัม

๑.๔ ต้นไม้และดอกไม้ประจำจังหวัดพะเยา

ชื่อพรรณไม้	สารภีไทย
ชื่อพื้นเมือง	สารภี สร้อยพี ทรีพี สารภีแนน สารภีไทย
ชื่อวิทยาศาสตร์	Mammea siamensis (Miq) Anderson
ชื่อวงศ์	GUTTIFERAE
ถิ่นกำเนิด	ไทย พบตามป่าเบญจพรรณและป่าดิบทั่วทุกภาค เอเชียเขตร้อน
ลักษณะต้น	ไม้ยืนต้นสูง ๑๐-๑๕ เมตร ไม่ผลัดใบ เรือนยอดรูป ไข่หนาทึบ เปลือกต้นสีน้ำตาล แตกออกเป็นสะเก็ด แตกกิ่งจำนวนมาก
ลักษณะใบ	ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม ใบรูปไข่แกมขอบขนาน ปลายใบมน โคนใบสอบแคบ แผ่นใบหนาเหนียว และด้าน สีเขียวเข้ม เส้นใบขนาน
ลักษณะดอก	เป็นดอกช่อ ออกตามลำต้นและกิ่ง กลีบเลี้ยง ๒ กลีบ กลีบดอก ๔ กลีบรูปไข่ บานเป็นสีขาว โกลีโรยเป็นสีเหลืองเกสรตัวผู้มีจำนวนมาก สีเหลืองเข้ม ดอกทยอยบาน มีกลิ่นหอมแรงตอนค่ำ ถึงเช้าแล้วร่วง ออกดอกราว มกราคม – มีนาคม

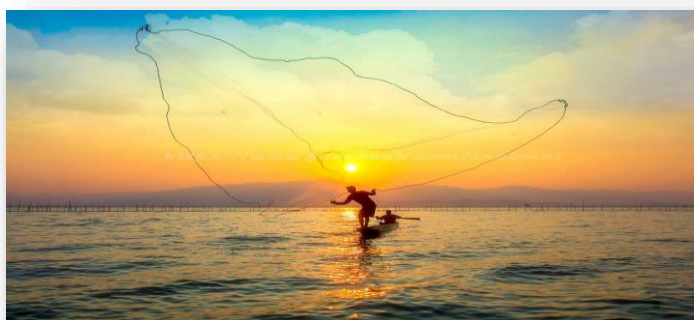

๑.๕ สีประจำจังหวัดพะเยา สีบานเย็น

๑.๖ ที่ตั้งเขตปกครอง

สภาพทั่วไป

ตั้งอยู่ภาคเหนือของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๗๓๕ กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็น
ป่าเขา ที่ราบสูง มีระดับความสูงตั้งแต่ ๓๐๐ - ๑,๕๕๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล นอกนั้นพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่
ราบ ลักษณะภูมิอากาศเนื่องจากมีป่าไม้และภูเขาล้อมรอบจึงทำให้อากาศหนาวมากในฤดูหนาวและอากาศ
ไม่ร้อนจัดในฤดูร้อน มีเทือกเขาสำคัญ คือ เทือกเขาฝิปันน้ำ มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน ๓ สาย คือ แม่น้ำอิง
แม่น้ำยม และแม่น้ำลาว

กว๊านพะเยา Cr. ภาพจาก www.facebook.com/seubmat

๑.๗ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพะเยา เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยมีเขตระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๘ องศา ๔๔ ลิปดาเหนือ ถึง ๑๙ องศา ๔๔ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันออกถึง ๑๐๐ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันออก โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดเขต อ.พาน อ.ป่าแดด อ. เทิง จ.เชียงราย

ทิศใต้ ติดเขต อ.งาว จ.ลำปาง และ อ.สอง จ.แพร่

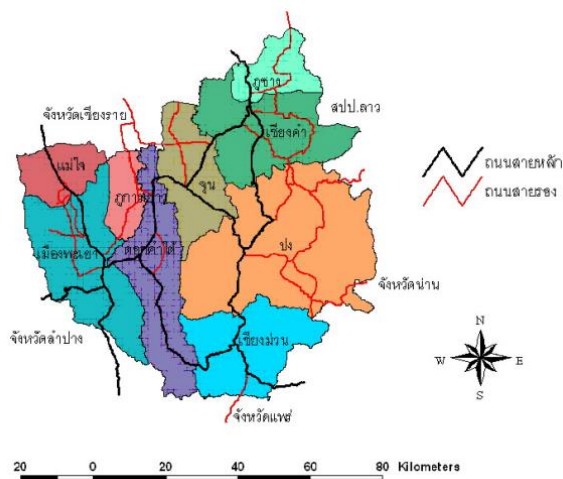
ทิศตะวันออก ติดเขต แขวงไชยบุรี

สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย

ประชาชนลาว และ อ.ท่าวังผา

อ.บ้านหลวง อ.สองแคว จ.น่าน

ทิศตะวันตก ติดเขต อ.งาว อ.วังเหนือ จ.ลำปาง

๑.๘ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดพะเยา เป็นที่ราบสูงและภูเขา มีระดับความสูงตั้งแต่ ๓๐๐ – ๑,๐๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลมีเทือกเขาอยู่ทางทิศตะวันตกตะวันออกเฉียงเหนือ ตะวันออกเฉียงใต้และตอนกลางของพื้นที่จังหวัด มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๓๓๕.๐๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๙๕๙,๔๑๒ ไร่ มีพื้นที่ขนาดใหญ่ เป็นลำดับที่ ๑๕ ของภาคเหนือ และมีพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ ๑,๕๐๓,๑๗๔ ไร่ หรือร้อยละ ๓๗.๙๖ ของพื้นที่จังหวัด สภาพเป็นป่าดงดิบและป่าไม้ เบญจพรรณ ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ไม้ชิงชัน ไม้ยาง ไม้เต็ง ไม้รัง ฯลฯ

จังหวัดพะเยามีพื้นที่อยู่ทั้งในที่ลุ่มน้ำโขงและลุ่มน้ำเจ้าพระยา ส่วนที่อยู่ในลุ่มน้ำโขง คือพื้นที่อำเภอเมือง อ.ดอกคำใต้ อ.จุน อ.ปง (บางส่วน) อ.เชียงคำ และ อ.แม่ใจ ส่วนที่อยู่ในลุ่มน้ำเจ้าพระยา คือ อ.ปง และอ.เชียงม่วน ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำยม เทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ ดอยภูลังกา ดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่แฝก ดอยขุนแม่ต๋าดอยขุนแม่ต๋อม

๑.๙ ลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู คือ

๑. **ฤดูร้อน** อยู่ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในเดือน พฤษภาคม อุณหภูมิวัดได้ ๓๙.๕ องศาเซลเซียส

๒. **ฤดูฝน** อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ฝนตกหนาแน่นในเดือนพฤษภาคม ฝนตกตลอดปีประมาณ ๑,๐๔๓.๙ มิลลิเมตร

๓. **ฤดูหนาว** อยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวจัดในเดือนพฤศจิกายน และ มกราคม อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ ๑๐.๘ องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม

๑.๑๐ ลักษณะการปกครอง

จังหวัดพะเยาแบ่งการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ๖๘ ตำบล ๗๗๙ หมู่บ้าน ๓๙ ชุมชน (อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน ๑๓ ชุมชน และเทศบาลเมืองดอกคำใต้ ๒๖ ชุมชน) โดยมีอำเภอ ดังนี้
อำเภอเมืองพะเยา อำเภอแม่ใจ อำเภอปง อำเภอจุน อำเภอดอกคำใต้อำเภอเชียงคำ
อำเภอเชียงม่วน อำเภอภูซาง อำเภอภูพานยาว

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง
- เทศบาลเมือง ๒ แห่ง
- เทศบาลตำบล ๓๓ แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล ๓๖ แห่ง

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.	ระยะทาง จากอำเภอ เมือง (กม.)
๑.	เมืองพะเยา	๘๔๒.๐๘	๑๕	๑๗๒	๑	๙	๔	
๒.	ดอกคำใต้	๘๒๓.๒๙	๑๒	๙๙	๑	๓	๗	๑๕
๓.	จุน	๕๗๑.๒๓	๗	๘๖	-	๕	๒	๔๘
๔.	เชียงคำ	๗๐๗.๓๕	๑๐	๑๓๔	-	๔	๗	๗๙
๕.	เชียงม่วน	๗๒๒.๘๖	๓	๓๔	-	๑	๒	๑๑๗
๖.	ปง	๑,๗๘๓.๔๕	๗	๘๘	-	๓	๖	๗๙
๗.	แม่ใจ	๓๐๐.๗๖	๖	๖๖	-	๖	๑	๒๔
๘.	ภูซาง	๓๗๐.๒๐	๕	๕๙	-	๑	๔	๙๑
๙.	ภูพานยาว	๒๑๓.๘๓	๓	๔๑	-	๑	๓	๑๘
	จังหวัดพะเยา	๖,๓๓๕.๐๖	๖๘	๗๗๙	๒	๓๓	๓๖	-

๑.๑๑ ข้อมูลประชากร

ประชากรในพื้นที่จังหวัดพะเยา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๔๖๙,๒๔๑ คน เป็นชาย ๒๒๙,๑๒๑ คน หญิง ๒๔๐,๑๒๐ คน

จังหวัดพะเยามีประชาชนอาศัยอยู่ตามบริเวณเทือกเขาสูง ได้แก่ ม้ง เมี่ยนลีซู และอื่น ๆ (ชาวไทยที่อาศัยอยู่บ้านพื้นที่สูง) รวม ๖๐ หมู่บ้าน โดยกระจายอยู่ตาม อำเภอต่าง ๆ เช่น เชียงคำ แม่ใจ เมืองพะเยา ดอกคำใต้ เชียงม่วน ปง และภูซาง มีจำนวนประชากร ๓๐,๖๕๕ คน ๖,๗๒๙ครัวเรือน (ที่มา ศูนย์พัฒนาชาวเขาจังหวัดพะเยา มกราคม ๒๕๕๙)

จำนวนประชากร ปี ๒๕๖๑ จำแนกแยกตามอำเภอและเพศ

อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนครัวเรือน
เมืองพะเยา	๖๐,๐๕๓	๖๔,๔๑๗	๑๒๔,๔๗๐	๕๒,๓๕๗
จุน	๒๓,๖๑๒	๒๕,๔๘๒	๔๙,๐๙๔	๒๐,๑๓๒
เชียงคำ	๓๔,๗๓๘	๓๕,๑๓๗	๖๙,๘๗๕	๓๐,๒๔๔
เชียงม่วน	๙,๒๕๕	๙,๓๔๑	๑๘,๕๙๖	๗,๖๒๙
ดอกคำใต้	๓๓,๓๑๔	๓๕,๕๐๕	๖๘,๘๑๙	๒๕,๙๔๕
ปง	๒๖,๐๔๙	๒๖,๐๔๘	๕๒,๐๙๗	๑๗,๒๙๒
แม่ใจ	๑๖,๓๑๙	๑๗,๑๗๒	๓๓,๔๙๑	๑๔,๒๓๔
ภูซาง	๑๕,๗๐๘	๑๖,๐๑๒	๓๑,๗๒๐	๑๒,๔๓๔
ภูกามยาว	๑๐,๐๗๓	๑๑,๐๐๖	๒๑,๐๗๙	๘,๓๔๒
รวมทั้งจังหวัด	๒๒๙,๑๒๑	๒๔๐,๑๒๐	๔๖๙,๒๔๑	๑๘๘,๖๐๙

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎร ปี ๒๕๖๑

๑.๑๒ ข้อมูลด้านศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ข้อมูลด้านการศึกษา

สถานศึกษา	จำนวน	๓๓๓	แห่ง
วิทยาลัยเทคนิค	จำนวน	๒	แห่ง
วิทยาลัยการอาชีพ	จำนวน	๒	แห่ง
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	จำนวน	๑	แห่ง
วิทยาลัยพยาบาล	จำนวน	๑	แห่ง
โรงเรียนพระปริยัติธรรม ฯ	จำนวน	๙	แห่ง
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	จำนวน	๑	แห่ง
สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	จำนวน	๓	แห่ง
จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย	จำนวน	๑	แห่ง
มหาวิทยาลัย	จำนวน	๑	แห่ง
สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น (ร.ร.เทศบาล)	จำนวน	๖	แห่ง

ข้อมูลด้านศาสนา

พุทธศาสนิกชน ๔๔๙,๔๖๒ คน (ร้อยละ ๙๙.๔๒) จำนวนวัด ๔๗๒ แห่ง คริสต์ ๒,๘๔๒ คน (ร้อยละ ๐.๕๖) จำนวนโบสถ์ ๒๒ แห่ง อิสลาม ๗๒ คน (ร้อยละ ๐.๐๑๔) จำนวนมัสยิด ๑ แห่ง อื่น ๆ ๓๔ คน (ร้อยละ ๐.๐๐๖)

ข้อมูลจำนวนวัดในจังหวัดพะเยา ทั้งหมด จำนวน ๔๗๒ วัด จำนวน ๒ นิิกาย คือ มหานิกาย และ
ธรรมยุต

มหานิกาย

๑.พระอารามหลวง	จำนวน	๒	วัด
๒.วัดราษฎร์	จำนวน	๔๕๓	วัด
- วัดในเขตอำเภอเมืองพะเยา	จำนวน	๑๐๓	วัด
- วัดในเขตอำเภอภูกามยาว	จำนวน	๒๔	วัด
- วัดในเขตอำเภอภูซาง	จำนวน	๓๐	วัด
- วัดในเขตอำเภอเชียงคำ	จำนวน	๘๘	วัด
- วัดในเขตอำเภอดอกคำใต้	จำนวน	๕๓	วัด
- วัดในเขตอำเภอแม่ใจ	จำนวน	๓๑	วัด
- วัดในเขตอำเภอปง	จำนวน	๖๐	วัด
- วัดในเขตอำเภอจุน	จำนวน	๔๙	วัด
- วัดในเขตอำเภอเชียงม่วน	จำนวน	๑๖	วัด

จำนวนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

ที่	รายชื่อศูนย์ ฯอำเภอ	จำนวน ศพอ.	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์
๑	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์อำเภอเมือง	๗	๑. วัดศรีโคมคำต.เวียง
			๒. วัดศรีอุโมงค์คำต.เวียง
			๓. วัดแม่กาห้วยเคียน ต.แม่กา
			๔. วัดตำม่อน ต.บ้านต้า
			๕. วัดลี ต.เวียง
			๖. วัดหัวขวงแก้ว ต.เวียง
			๗. วัดร่องเข็ม ต.จำป่าหวาย
๒	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์อำเภอแม่ใจ	๕	๘. วัดโพธาราม ต.ศรีถ้อย
			๙. วัดศรีสุพรรณ ต.แม่ใจ
			๑๐. วัดศรีดอนตัน ต.บ้านเหล่า
			๑๑. วัดแม่สุก ต.แม่สุก
			๑๒. วัดศรีเกิด ต.เจริญราษฎร์
๓	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์อำเภอ ดอกคำใต้	๕	๑๓. วัดบุญเกิด ต.บุญเกิด
			๑๔. วัดแท่นคำ ต.ห้วยลาน
			๑๕. วัดตันต้อ ต.บ้านปิน
			๑๖. วัดดอนตัน ต.ป่าซาง
			๑๗. วัดศรีบุญยืน ต.ดงสุวรรณ
๔	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา	๔	๑๘. วัดเชียงหมื่น ต.ดงเจน

ข้อมูลศาสนสถานโครงการลานธรรม ลานวิถีไทย

ที่	สถานที่	ตำบล	อำเภอ
๑	วัดลี	เวียง	อ.เมืองพะเยา
๒	วัดโพธาราม	ศรีถ้อย	อ.แม่ใจ
๓	วัดพระธาตุขิงแกง	พระธาตุขิงแกง	อ.จุน
๔	วัดสันป่าจ๋วงาม	แม่อิง	อ.ภูกามยาว
๕	วัดบุญเกิด	บุญเกิด	อ.ดอกคำใต้
๖	วัดท่าฟ้าใต้	สระ	อ.เชียงม่วน
๗	วัดพระนั่งดิน	เวียง	อ.เชียงคำ
๘	โบสถ์คริสต์บ้านใหม่พัฒนา	สันโค้ง	อ.ดอกคำใต้
๙	วัดศรีโคมคำ	เวียง	อ.เมืองพะเยา
๑๐	วัดหย่วน	หย่วน	อ.เชียงคำ
๑๑	วัดคู่	ปง	อ.ปง
๑๒	วัดก๊อน้อย	ทุ่งกล้วย	อ.ภูซาง

ข้อมูลด้านวัฒนธรรม

องค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรมจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง อำเภอ จำนวน ๙ แห่ง ตำบล/เทศบาล จำนวน ๗๐ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๘๐ แห่ง

๑. สภาวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
๒. สภาวัฒนธรรมอำเภอเมือง
๓. สภาวัฒนธรรมอำเภอดอกคำใต้
๔. สภาวัฒนธรรมอำเภอแม่ใจ
๕. สภาวัฒนธรรมอำเภอภูกามยาว
๖. สภาวัฒนธรรมอำเภอปง
๗. สภาวัฒนธรรมอำเภอเชียงคำ
๘. สภาวัฒนธรรมอำเภอจุน
๙. สภาวัฒนธรรมอำเภอเชียงม่วน
๑๐. สภาวัฒนธรรมอำเภอภูซาง

ศูนย์เรียนรู้ทางวัฒนธรรมจำนวน ๘ แห่ง

๑. หอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดศรีโคมคำ อำเภอเมืองพะเยา
๒. พระตำหนักกว๊านพะเยา อำเภอเมืองพะเยา
๓. แหล่งหินทรายบ้านสันป่าม่วง อำเภอเมืองพะเยา
๔. แหล่งเตาเผาโบราณเวียงบัว อำเภอเมืองพะเยา
๕. โบราณสถานเวียงลอ อำเภอจุน
๖. ศูนย์วัฒนธรรมไทลื้อ อำเภอเชียงคำ
๗. ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชย์วัดแสนเมืองมา อำเภอเชียงคำ
๘. ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชย์วัดเชียงทอง อำเภอเมืองพะเยา

เครือข่ายสภาวัฒนธรรม

ที่	จังหวัด/อำเภอ	ประธานสภาวัฒนธรรม จังหวัด/อำเภอ	เลขานุการ สภาวัฒนธรรมจังหวัด/ อำเภอ	จำนวน สภาวัฒนธรรม ตำบล
๑	จังหวัดพะเยา	นายบุญส่ง เมืองกรุง	นางสายรุ้ง ธาดาจันทร์	
๑	อำเภอเมืองพะเยา	นายนิรุทธิ์ เตปันคำ	น.ส.สมร นักร้อง	๑๕
๒	อำเภอแม่ใจ	นายสุรพงษ์ สุขเกษม	นายประลอง ไชยอุดรรุ่ง เจริญ	๖ ตำบล/ ๑ เทศบาล
๓	อำเภอดอกคำใต้	นายเกษม นันทาลิต	นายวิชิต ไชยฮัง	๑๒
๔	อำเภอภูกามยาว	นางผดดี สิงห์แก้ว	นางแสงเทียน สุขเจริญ	๓
๕	อำเภอจุน	นางอำไพ หะรังกุล	นางเกวลิณ โอรพารพานิษฐ์	๗
๖	อำเภอเชียงคำ	นายประเทือง กองมงคล	นางสาวระพีพรรณ เมืองมูล	๙ ตำบล/ ๒ เทศบาล
๗	อำเภอภูซาง	นายอิน มาไกล	ร.ต.ต.ไพบุลย์ ยะวิเชียร	๓
๘	อำเภอปง	นายเจียมศักดิ์ เทพวิไล	นางณิราพร อิทธิยา	๖ ตำบล/ ๒ เทศบาล
๙	อำเภอเชียงม่วน	นายณัฐวัฒน์ สัทธรรมนวงศ์	นางกิงกาญจน์ ยืนยง	๓ ตำบล

ข้อมูลสถานประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์พ.ศ. ๒๕๕๑

ที่	อำเภอ	วิดีโอเกม+ คาราโอเกะ	เกมออนไลน์	คาราโอเกะ	เช่า จำหน่าย	โรง ภาพยนตร์	รวม
๑.	เมืองพะเยา	๒	๔๖	๑๔	๒๘	๖	๙๘
๒.	แม่ใจ	-	๑๔	๑	๑	-	๑๖
๓.	ดอกคำใต้	-	๒๙	๓	๔	-	๓๖
๔.	ภูกามยาว	-	๘	๑	๒	-	๑๑
๕.	จุน	-	๑๑	๑	๓	-	๑๕
๖.	เชียงคำ	-	๑๙	๔	๗	-	๓๐
๗.	ภูซาง	-	๙	๑	๓	-	๑๓
๘.	ปง	-	๘	๓	๒	-	๑๓
๙.	เชียงม่วน	-	๕	๒	๑	-	๘
๑๐	รวม	๒	๑๔๙	๓๐	๕๑	๖	๒๓๒

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

ข้อมูลศูนย์เฝ้าระวังในสถานศึกษา/นอกสถานศึกษา

ที่	สถานที่	ตำบล	อำเภอ
๑	ศูนย์วัฒนธรรมไทย สายใยชุมชน ตำบลแม่ใส	แม่ใส	เมืองพะเยา
๒	โรงเรียนเทศบาล ๖ (ครูบาอินโต รัฐประชาอุทิศ)	เวียง	เมืองพะเยา
๓	โรงเรียนบ้านธาตุซิงแกง	พระธาตุซิงแกง	จุน
๔	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดพระธาตุซิงแกง	พระธาตุซิงแกง	จุน
๕	โรงเรียนอนุบาลภูกามยาว	ดงเจน	ภูกามยาว
๖	โรงเรียนบ้านอิงโค้ง	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว
๗	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดศรีเมืองมาง	บ้านมาง	เชียงม่วน
๘	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดไทยสุภาพ	เชียงม่วน	เชียงม่วน
๙	โรงเรียนบ้านฮวก	ภูซาง	ภูซาง
๑๐	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดก้อขาว	ทุ่งกล้วย	ภูซาง
๑๑	โรงเรียนบ้านดู่	ปง	ปง
๑๒	โรงเรียนบ้านขุนกำลัง	ขุนควร	ปง
๑๓	โรงเรียนบ้านปางมดแดง	อ่าทอง	เชียงคำ
๑๔	โรงเรียนบ้านหนองบัวเงิน	อ่าทอง	เชียงคำ
๑๕	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดศรีบุญชุม	ศรีถ้อย	แม่ใจ
๑๖	โรงเรียนบ้านไร่อ้อย	บ้านเหล่า	แม่ใจ
๑๗	เทศบาลเมืองดอกคำใต้	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้
๑๘	สภาวัฒนธรรมตำบลบ้านถ้ำ	บ้านถ้ำ	ดอกคำใต้
๑๙	โรงเรียนบ้านดู่	ปง	ปง
๒๐	โรงเรียนบ้านขุนกำลัง	ขุนควร	ปง

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมที่อยู่ในพื้นที่

ที่	หน่วยงาน	จำนวน (แห่ง)
๑	หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ	๑

ข้อมูลโครงการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช

ที่	ชื่อศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช	ตำบล	อำเภอ
๑	ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช วัดแสนเมืองมา	ตำบลห้วยวน	อำเภอเชียงคำ
๒	ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชวัดเชียงทอง	ตำบลท่าวังทอง	อำเภอเมืองพะเยา

ข้อมูลชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรม จังหวัดพะเยา

ชุมชน/เกณฑ์ การคัดเลือก	ชุมชน	องค์กร	อำเภอ	จังหวัด
ระดับชุมชน คุณธรรมต้นแบบ	๑๘	๑๔	๑	
ระดับชุมชน คุณธรรม	๑๒	๓๙	-	๑
ระดับชุมชน ส่งเสริมคุณธรรม	๓๒	๖๐	๘	
รวม	๖๒	๑๔๓	๙	๑

ขนบธรรมเนียมประเพณีสำคัญของจังหวัด

เดือน	กิจกรรม / สถานที่จัดงาน
มกราคม	ประเพณีปีใหม่
กุมภาพันธ์	พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อคำแดง ศาลเจ้าพ่อคำแดง ม.๑ บ้านสันตันผึ่ง อ.แม่ใจ จ.พะเยา ประเพณีวันดอกคำใต้บาน ที่ว่าการอำเภอดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา
มีนาคม	งานบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง ลานอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง ริมกว๊านพะเยา อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา ประเพณีไหว้พระธาตุดอยจอมทอง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา (เดือนหกเป็ง) เพ็ญเดือน
เมษายน	พิธีปูजाพญาลอ อนุสาวรีย์พญาลอ ต.ลอ อ.จุน จ.พะเยา ประเพณีปีใหม่เมือง ประเพณีตานตุงไทลื้อ วัดท่าฟ้าใต้ ต.สระ อ.เชียงม่วน จ.พะเยา สืบสานตำนานไทลื้อ อ.เชียงคำ
พฤษภาคม	ประเพณีขึ้นพระธาตุดอยหยวก ม.๖ ต.ปง อ.ปง จ.พะเยา (วันวิสาขบูชา) ประเพณีแปดเป็งไหว้สาปูจาพระเจ้าตนหลวง วัดศรีโคมคำ (เดือนแปดเป็ง)เพ็ญเดือนหกอ.เมืองพะเยา จ.พะเยา เทศกาลลั่นจี่ ของดีเมืองพะเยา
มิถุนายน	พิธีเลี้ยงผีหนองเล็งทราย บริเวณหนองเล็งทราย อ.แม่ใจ จ.พะเยา
กรกฎาคม	เวียนเทียนทางน้ำกลางกว๊านพะเยา
สิงหาคม	พิธีสืบชะตาเมืองพะเยา ศาลหลักเมืองและประตูเมือง อ.เมืองพะเยา จ. พะเยา
กันยายน	ประเพณีสลากภัต(ตานก๋วยสลาก) จ.พะเยา
ตุลาคม	ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ วัดพระธาตุจอมทอง อ.เมืองพะเยา

๔) โบราณสถานเวียงลอ

สถานที่ตั้งของโบราณสถานเวียงลอห่างจากตัวอำเภอลำปางไปตามทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ ถึงบ้านห้วยจั่วประมาณ ๑๗ กิโลเมตร มีทางแยกไปทางเดินถึงบ้านน้ำจุ่น รวม ๑๒ กิโลเมตร ถัดมาจะพบทางแยกไปทางเดินถึงบ้านน้ำจุ่นอีก ๑๒ กิโลเมตร ปรากฏซากกำแพงเมืองเก่า วัดร้างอยู่มากมาย จะมีพระธาตุและวัดเก่าแก่อีกคือ วัดศรีปิงเมือง เมืองลอหรือเวียงลอ มีคูเมืองและกำแพงคันดิน ๑-๒ ชั้น ล้อมรอบตั้งอยู่ที่ราบระหว่างเชิงดอยจิกจอง และแม่น้ำอิง

๕) วัดพระธาตุจอมทอง

วัดพระธาตุจอมทอง ศาสนสถานที่เป้นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ ตั้งอยู่บนดอยจอมทองบริเวณริมกวานพะเยา อยู่ห่างจากตัวเมือง ๓ กิโลเมตร อยู่ตรงข้ามวัดศรีโคมคำ มีทางรถยนต์ขึ้นไปถึงยอดเขา ภายในวัดมี "พระธาตุจอมทอง" เป็นเจดีย์ทรงล้านนาสูง ๓๐ เมตร ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสกว้าง ๙ เมตร ซ้อนกันสามชั้น ร่องรับองค์ระฆัง สนวนยอดสุดเป็นฉัตรสีทอง ฐานโดยรอบ ข้างล่างบุตด้วยแผ่นโลหะดุนลายเป็นรูป ๑๒ นักษัตร และลายไทยอันงดงามมาก ลักษณะคล้ายพระธาตุ หริภุญชัย ของจังหวัดลำพูน โดยวัดพระธาตุจอมทอง ตั้งอยู่บนเนินเขาตรงข้ามวัดศรีโคมคำ ตำบลเวียง อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา จากสี่แยกประตูชัยทางหลวงหมายเลข ๑ มุ่งหน้าสู่แม่ใจ ๒.๕ กิโลเมตร มีถนนเส้นทางแยกด้านซ้ายมือซึ่งผ่านหอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ประมาณ ๓๐๐ เมตร ที่ตั้งวัดอยู่ทาง ด้านขวามือสำหรับความเพมนั้นเล่ากันว่า พระพุทธเจ้าเคยเสด็จมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในเมือง ภูกามยาวประทับแรมบนดอย ตั้งอยู่บนผิงหนองเอี้ยงทางทิศเหนือ และพระองค์ทรงมอบพระเกศธาตุองค์หนึ่งเพื่อนำไปประดิษฐานไว้ในถ้ำบนดอยนั้น ซึ่งเป็นถ้ำลึกกว่า ๗๐ วา

๖) ศูนย์วัฒนธรรมไทลื้อ

ศูนย์วัฒนธรรมไทลื้อ ตั้งอยู่ที่วัดหยวนใน อำเภอเชียงคำ จัดตั้งเป็นศูนย์แสดงผลงานศิลปวัฒนธรรมและfolkloreของชาวไทยลื้อ โดยเฉพาะผ้าของชาวไทยลื้อที่มีลวดลายและสีสันสดใสในอดีตชาวไทยลื้อมีถิ่นอาศัยอยู่ในเขตสิบสองปันนามณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีพื้นที่ประมาณ ๒๕,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่มีราบแคบอยู่ตามหุบเขา และลุ่ม แม่น้ำอันเป็นบริเวณที่อยู่อาศัยและที่ทำมาหากินของชาวไทยลื้อ โดยเฉพาะการทำนาที่ลุ่มชื้นแฉะกับคนไทยทั่วไป มีแม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านแคว้นสิบสองปันนา ซึ่งชาวไทยลื้อเรียกว่า "แม่น้ำของ"

ในปี พ.ศ. ๒๓๙๙ เจ้าสุริยพงษ์ ผริตเดช ผู้ครองนครน่านได้อพยพมาอยู่ที่บ้านท่าฟ้าเหนือและท่าฟ้าใต้ อำเภอเชียงม่วน หลังจากนั้นก็มีบางส่วนของได้อพยพมาอยู่ที่อำเภอเชียงคำ

ชาวไทยลื้อมีอุปนิสัยรักสงบ ขยันอดทน นอกจากนั้นยังเป็นผู้ที่อนุรักษ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้อย่างดี โดยเฉพาะวัฒนธรรมการแต่งกาย เป็นต้น

๗) อนุสาวรีย์พอลูนงำเมือง

อนุสาวรีย์พอลูนงำเมือง ประดิษฐานอยู่ที่สวนสาธารณะเทศบาลเมืองพะเยา (สวนสมเด็จพระเจ้า ๙๐) ถนนเลียบบกวานพะเยา พอลูนงำเมืองเป็นกษัตริย์ผู้ปกครองเมืองภูกามยาว ลำดับที่ ๙ เป็นยุคที่เจริญรุ่งเรืองมากพระองค์ทรงเป็นพระสหายรวมน้ำสาบานกับพอลูนเม็งรายแห่งเมืองเชียงราย และพอลูนรามคำแหงมหาราช แห่งกรุงสุโขทัย ซึ่งทั้งสามพระองค์ได้กระทำสัตย์ต่อกัน ณ แม่น้ำอิง สวนพระองค์นั้น พอลูนงำเมืองเป็นผู้ทรงอิทธิฤทธิ์เลาขานสืบต่อกันวายามเมื่อพระองค์ทรงเสด็จประพาสเยี่ยมเยือน ณ แห่งไหนใด “แดดกบอฮอน ฝนกบอฮัจกไอบดกบด” พรองกับพระนาม “งำเมือง”

๘) พิพิธภัณฑ์เวียงพาว (วัดลี)

แผนปฏิบัติการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

“พิพิธภัณฑสถานเวียงพายว” หรือ “วัดลี” มีความเป็นมา...บนเส้นทางยาวไกลจุดเริ่มต้นนั้น เกิดจากแรงบันดาลใจและความสำนึกรักถิ่นเกิดของ พระครูอนุกษบวรานันท เจ้าคณะอำเภอเมืองพะเยาเจ้าอาวาสวัดลี ที่ท่านได้เล็งเห็นคุณค่าโบราณวัตถุซึ่งเป็นสมบัติของชาติจำนวนมากถูกทอดทิ้งอยู่ตามวัดร้างต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดพะเยา จึงอนุรักษ์และนำมาเก็บรักษาไว้ที่วัดลี เพื่อมิให้สูญหาย รวมระยะเวลากว่า ๕๐ ปี ที่ผ่านมามีโบราณวัตถุมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งไม่มีสถานที่เก็บเพียงพอจึงดำริที่จะตั้ง พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุ และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีศิลปวัฒนธรรมของเมืองพะเยาอีกแหล่งหนึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นในก้าวแรกที่จะให้สำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่องและยั่งยืนได้นั้นยังขาดงบประมาณมาสนับสนุนอย่าง พอเพียงกระทั่งถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ทางจังหวัดพะเยาโดย นายธนเชกข์ อัครวานวิตร ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีนโยบายเร่งด่วน ผลักดันโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานวัดลีอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม พร้อมกันทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และคนในชุมชนวัดลี รวมใจกันสนับสนุน จนกระทั่งสามารถจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานประสบความสำเร็จในปีพ.ศ. ๒๕๕๐ ขึ้นมา

๙) หอวัฒนธรรมนิทัศน์

หอวัฒนธรรมนิทัศน์ เป็นสถานที่จัดแสดงวัตถุโบราณ รวมถึงเอกสารข้อมูลสำคัญทางประวัติศาสตร์ด้านวรรณกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และวิถีความเป็นอยู่ของชาวบ้านในจังหวัดพะเยา เป็นผลงานแห่งความอุตสาหพยายามในการสืบเสาะและเก็บรักษาของหลวงพ่อบุญมาจารย์เจ้าอาวาสวัดศรีโคมคำกว่า ๔๓ ปี ประกอบไปด้วย ซากปรักหักพังและประติมากรรมในยุคหินทรายของเมืองพะเยา (พุทธศตวรรษที่ ๒๐ -๒๒) อาทิ สวนเคียรและสวนองค์พระพุทธรูปที่แตกหัก, ขางเระว้น ๔ เคียร, ดอกบัวหินทราย, ถ้วยชามเวียงกาหลง เป็นต้น

๑๐) วัดพระนั่งดิน

วัดพระนั่งดิน เป็นวัดที่องค์พระประธานของวัด ไม่มีฐานรองรับเหมือนกับพระประธานองค์อื่นๆ เคยมีราษฎรสร้างฐานรองรับเพื่ออัญเชิญพระประธานขึ้นประดิษฐานบนฐานรองรับแต่ ๑๗ ไม่สามารถจะยกองค์พระประธานขึ้นได้ แม้จะพยายามยกด้วยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมก็ไม่สามารถยกขึ้นได้... จึงเรียกสืบต่อกันมาว่า “พระนั่งดิน” ตามตำนานกล่าวไว้ว่า พระพุทธรูปนี้ถูกสร้างขึ้นมาตั้งแต่ครั้งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทรงพระชนมอยู่ ดังนั้น พระเจ้านั่งดินน่าจะมีอายุกว่า ๒๕๐๐ ปี และตามประวัติกล่าวถึงอีกว่า ในการสร้างพระพุทธรูปนี้ใช้เวลา ๑ เดือน ๗ วัน จึงเสร็จ เมื่อสร้างเสร็จได้ประดิษฐานไว้บนพื้นราบโดยไม่มีฐานชุกชีดังพระพุทธรูปอื่นๆ ทั่วไป

๑๑) วัดนันทาราม

วัดนันทาราม ตั้งอยู่บริเวณตลาดเทศบาลตำบลเชียงคำไม่ปรากฏว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยใด เป็นวัดประจำชุมชนชาวไทยใหญ่ เดิมเรียก “วัดจองคา” เพราะมุงด้วยหญ้าคา (คำว่า “จอง” เป็นภาษาไทยใหญ่ หมายถึง วัด) พุทธศาสนิกชนชาวไทยใหญ่เป็นผู้สร้าง โดย พ่อหมอง โพธิ์ขึ้น บริจาคที่ดินเนื้อที่ ๓ ไร่เศษ เป็นสถานที่ก่อสร้างพอเหมาะอุบล เป็นประธานในการก่อสร้างจนสร้างสำเร็จเรียบร้อยมีฐานะเป็นอารามหรือสำนักสงฆ์โดยประชาชนทั่วไปนิยมเรียก “วัดจองเหนือ”

๑๒) วัดพระธาตุสบแวน

วัดพระธาตุสบแวนแห่งนี้ มีสิ่งน่าสนใจหลายอย่าง อาทิ บ้านชาวไทลื้อ ต้นจามจุรีขนาดใหญ่ อายุกว่า ๑๐๐ ปี เจดีย์อายุเก่าแก่กว่า ๘๐๐ ปี บ้านชาวไทลื้อที่ตั้งอยู่ภายในวัดมีศูนย์หัตถกรรมทอผ้า

จากผู้หญิงสูงอายุในหมู่บ้าน งานหัตถกรรมจากผ้าฝ้าย มีให้ซื้อขายและได้ชมวิธีการทอผ้า สามารถเข้าชมเรือนทอเพื่อรู้ถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อได้อย่างละเอียด และจุดสำคัญ พระธาตุสบแวน ซึ่งตั้งอยู่ด้านหลังของวิหารภายในวัดนั้น เป็นเจดีย์เกาแกที่มีอายุมากกว่า ๘๐๐ ปี

๑๓) วัดแสนเมืองมา

“วัดแสนเมืองมา” มาจากชื่อหมู่บ้าน “มาง” ในสิบสองปันนา ประเทศจีน สถาปตยกรรมภายในวัดสร้างตามแบบศิลปะไทลื้อ รวมไปถึงป้ายต่างๆ ในบริเวณวัดมีทั้งภาษาไทยและภาษาจีน เนื่องจากมีชาวไทลื้อเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างประเทศไทยกับสิบสองปันนา นักวิชาการทางสันนิษฐานกันว่า วัดนี้ จะถูกสร้างขึ้นในสมัยยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เพราะมีหลังคามุงแปนเกล็ดไม้ดงามมาก ซึ่งเป็นศิลปะไทลื้อ หนาบั้นแปนไม้แกะสลักรูปเทพนม บนพื้นสลักลายสวยงาม บันไดทางเข้าเป็นรูปพญานาค ประตูด่านขาทางเข้ามีรูปปูนปั้นหุ่ฝาประตูล้วนแล้วแต่มีความสวยงามรวมสมัย

๑๔) วัดหยวน

วัดหยวนเป็นศูนย์กลางแสดงผลงานทางศิลปวัฒนธรรมของชาวไทลื้อ รวมทั้งเป็น ศูนย์ฝึกอาชีพโดยเฉพาะผ้าทอไทลื้อ ซึ่งมีลวดลายสีสันสดใสสวยงาม ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากวัดแสนเมืองมาและสถานีขนส่งมากนัก ตั้งอยู่ทางทิศเหนือมีระยะทางห่างกันเพียง ๕๐๐ เมตรโดยประมาณ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเที่ยวชมได้ต่อเนื่อง

๑๕) วัดทาฟาโต

วัดทาฟาโต เป็นวัดที่สร้างตามรูปแบบศิลปะไทลื้อที่ดงามมากอีกแห่งหนึ่ง วิหารมีรูปแบบศิลปะไทลื้อก่ออิฐถือปูน หลังคามุงแปนเกล็ดซ้อนกัน ๓ ชั้น หนาบั้น แปนลายเครือเถาแบบไทลื้อที่ประยุกต์มาจากธรรมชาติ มีลายดอกไม้บานอยู่ตรงกลางประดับด้วยกระจกเงา มีแนวคิดในการออกแบบศิลปกรรมโดยเชื่อว่าแปนเสมือนสิ่งสะท้อนความชั่วร้ายมิให้มาทำร้ายกล้ากรายได้ โดยแต่งแต้ม สีสันผาในใบระกาแปนไม้สักแกะสลักเป็นรูปพญานาคเชิงชายฉลุลายน้ำหยดซึ่งล้วนแล้วแต่สื่อสารบอกเอกลักษณ์แห่งศิลปะไทลื้อ

ปฏิทินท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา

เดือน	กิจกรรม	เวลา	สถานที่
มกราคม	สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน ➢ ตักบาตรสองแผ่นดิน ภูเขา-ไชยะบุลี ➢ เทศกาลตรุษจีนที่กวานพะเยา ➢ หุ่นงานตะวันบาน อำเภอดอกคำใต้	๒๔ ธ.ค. - ๓ ม.ค. ๒๒ - ๒๔ ม.ค. ธ.ค. - ม.ค.	ดานชายแดนบ้านฮวก สวนสุขภาพเทศบาลเมืองพะเยา ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๐๑ ตำบลป่าซาง
กุมภาพันธ์	มรดก วัฒนธรรพะเยา ➢ เวียนเทียนทางน้ำ หนึ่งเดียวในโลก ➢ วันมาฆบูชา ➢ วันดอกคำใต้งาม ➢ สืบสานตำนานไทลื้อ เชียงคำ	วันมาฆบูชา ๑๓ - ๑๕ ก.พ. ๑๔ - ๑๖ ก.พ. มกราคม	วัดติโลกอาราม - กวานพะเยา ที่ว่าการอำเภอดอกคำใต้ ลานวัฒนธรรมไทลื้อ - วัดพระธาตุสบแวน

เดือน	กิจกรรม	เวลา	สถานที่
	➤ พิธีต๋อยหนอก กวานพะเยา		อุทยานแห่งชาติต๋อยหลวง
มีนาคม	ยอนรอยเมืองเกา เลาขานตำนานพะเยา ➤ งานบวงสรวงพอขุนจำเมือง	๕ มี.ค.	ลานพอขุนจำเมือง
เมษายน	สงกรานต์ ๒ แผ่นดิน ➤ สีสันแห่งสายน้ำ สงกรานต์กวานพะเยา ➤ งานประเพณีปฐาพญาลอ ➤ สืบสานสงกรานต์ไทลื้อ เชียงคำ ➤ สงกรานต์ต๋านตุงไทลื้อ ➤ สงกรานต์ม่วนใจ ดอกคำใต้	๑๓-๑๕ เม.ย. ๑๓ เม.ย. ๑๓-๑๕ เม.ย. ๑๓ เม.ย. ๑๓-๑๕ เม.ย.	ถนนชายกวาน เทศบาลเมืองพะเยา โบราณสถานเวียงลออำเภอลี้ เทศบาลตำบลเชียงคำ วัดท่าฟ้าใต้ อ.เชียงม่วน ลำน้ำร่องช้าง เทศบาลเมืองดอกคำใต้
พฤษภาคม	เทศกาลผลไม้พื้นถิ่นพะเยา ➤ เทศกาลลิ้นจี่ ของดีเมืองพะเยา ➤ งานประเพณีไหวสาปบูชาพระเจตนหลวง-แปดเป่ง ➤ เวียนเทียนทางน้ำ หนึ่งเดียวในโลก วันวิสาขบูชา	สัปดาห์ที่ ๑ ของเดือน พ.ค. วันวิสาขบูชา วันวิสาขบูชา	ลานพอขุนจำเมือง กวานพะเยา วัดศรีโคมคำ วัดศรีโคมคำ วัดติโลกอาราม
มิถุนายน	บูชาพระธาตุมงคล แห่งเมืองพะเยา ➤ บูชาพระธาตุมงคล ๙ วัดมงคล ๙ อำเภอ	๕ - ๑๒ มิ.ย.	๙ วัด ๙ อำเภอ ทั้งจังหวัดพะเยา
กรกฎาคม	พิพิธภัณฑมณีชีวิต วิธีชีวิตรอบกวาน ➤ งานพิพิธภัณฑมณีชีวิต วิธีชีวิตรอบกวาน ➤ เวียนเทียนทางน้ำ หนึ่งเดียวในโลก ➤ วันอาสาฬหบูชา	เดือน ก.ค. วันวิสาขบูชา	วัดติโลกอาราม – กวานพะเยา
สิงหาคม	แอว ๓ ภู ฤดูฝน ➤ แอวภู ดูนกยูง -อุทยานแห่งชาติภูนาง ➤ แชน้ำตกอุ้น กรุนไอดิน-อุทยานแห่งชาติภูซาง ➤ งานจับชาบนภูลังกา	ทั้งเดือน ส.ค. – ต.ค. ทั้งเดือน ส.ค. – ต.ค. ทั้งเดือน ส.ค. – ต.ค.	อุทยานแห่งชาติภูนาง อุทยานแห่งชาติภูซาง วนอุทยานภูลังกา
กันยายน	เที่ยวกองของกินลำประจำภาค ➤ ของกินลำภาคใต้ทุ่งเทศบาลเมืองพะเยา ➤ ของกินลำภาคแม่ทองคำสี่แยกแม่ตำ ➤ ของกินลำตลาดสดแม่ใจ	ตลอดทั้งเดือน ตลอดทั้งเดือน ตลอดทั้งเดือน ตลอดทั้งเดือน	หน้าโรงเรียนอนุบาลพะเยา สี่แยกแม่ตำอำเภอเมือง อำเภอแม่ใจ อำเภอเชียงคำ

เดือน	กิจกรรม	เวลา	สถานที่
	➤ ของกินลำกาดบานธาตุ อำเภอเชียงคำ ➤ ของกินลำกาดเมืองปง อำเภอปง	ตลอดทั้งเดือน	อำเภอปง
ตุลาคม	แลгуษาผาไถลื้อ ผาทมื่อลายลาว ➤ ตลาดผาไถลื้อ ผาลายลาว - ดานชายแดนบานฮวก ➤ กลุ่มทอผาไถลื้อบานทุ้มอก ต.เชียงบาน ➤ กลุ่มทอผาไถลื้อบานทุ้มกลวย อ.ภูซาง ➤ ศูนย์วัฒนธรรมไถลื้อทาฟาไต ➤ ศูนย์วัฒนธรรมไถลื้อเชียงคำ	ตลอดทั้งเดือน ตลอดทั้งเดือน ตลอดทั้งเดือน ตลอดทั้งเดือน ตลอดทั้งเดือน	อำเภอภูซาง อำเภอเชียงคำ อำเภอภูซาง อำเภอเชียงม่วน อำเภอเชียงคำ
พฤศจิกายน	สี่ส้นแห่งสายน้ำกวานพะเยา ➤ ยี่เป็งลอยโคมที่กวานพะเยา ➤ แต่งครัวเมือง หยองขึ้นบวง ➤ แอวขวงวัฒนธรรม	เทศกาลลอย กระทง พ.ย.	กวานพะเยา ลานขวงวัฒนธรรม
ธันวาคม	ดอกไมสวย พลุจามริมกวานพะเยา ➤ งานดอกไมสวยพลุจามริมกวานพะเยา ➤ งานฤดูหนาวและของดีจังหวัดพะเยา	ธ.ค. เดือน ธ.ค. – ม.ค.	กวานพะเยา ลานขวงวัฒนธรรม

เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัด

๑) ด้านหัตถกรรม/ช่างฝีมือ

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	งานแกะสลัก	สันป่าม่วง	เมืองพะเยา
๒	ผลิตภัณฑ์ผักตบชวาวาด	สันป่าม่วง	เมืองพะเยา
๓	ผ้าทอไถลื้อ	ทุ้มกล้วย เชียงบาน	ภูซาง เชียงคำ
๔	ครกหิน	บ้านสา	เมืองพะเยา
๕	เครื่องปั้นดินเผา	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้
๖	จักสาน เข่ง	บ้านตุน	เมืองพะเยา

๒) ด้านอาหาร

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	ปลาสามพะเยา	ตุน	เมืองพะเยา

๒	กะละแมโบราณ	บ้านห้วยวน	เชียงคำ
๓	แคบหมูอัจฉรา	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้
๔	กล้วยกรอบ	เจริญราษฎร์	แม่ใจ
๕	กล้วยหอมทองยัดเยียด	ล่อ	จุน

๓) ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	งานบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง ลานอนุสาวรีย์ พ่อขุนงำเมือง	เวียง	เมืองพะเยา
๒	พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อคำแดง ศาลเจ้าพ่อคำแดง	ศรีถ้อย	แม่ใจ
๓	ประเพณีวันดอกคำใต้บาน	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้
๔	ประเพณีตานตุงไทลื้อ	สระ	เชียงม่วน
๕	ประเพณีไหว้พระธาตุดอยจอมทอง	เวียง	เมืองพะเยา
๖	ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ วัดพระธาตุจอมทอง	เวียง	เมืองพะเยา
๗	ประเพณีเป็ง-ลอยโคม กว๊านพะเยา	เวียง	เมืองพะเยา
๘	เวียนเทียนทางน้ำกลางกว๊านพะเยา	เวียง	เมืองพะเยา
๙	ตักบาตร๒ แผ่นดิน บ.ฮวก	บ้านฮวก	ภูซาง
๑๐	สืบสานตำนานไทลื้อ	ห้วยวน	เชียงคำ

๔) ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	ซอ แม่คำน้อย	เจริญราษฎร์	แม่ใจ
๒	กะโล้งตอง	บ้านเหล่า	แม่ใจ
๓	กลองสะบัดชัย การฟ้อนเจิงกลุ่มอนุรักษ์ ศิลปะไทลื้อ วัดพระธาตุสบแวน	ห้วยวน	เชียงคำ
๔	นาฏมวยไทย ศูนย์อนุรักษ์มวยไทยบ้านครูดิน	ท่าวังทอง	เมืองพะเยา

๕) ด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ

ลำดับที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ	หมายเหตุ
๑	พระธาตุจอมทอง	บ้านต๋อม	เมืองพะเยา	๘ มีนาคม ๒๕๓๘ เล่ม ๗๘
๒	วัดศรีโคมคำ (วัดพระเจ้าตนหลวง)	เวียง	เมืองพะเยา	๘ มีนาคม ๒๕๓๘ เล่ม ๙๗
๓	วัดลี	เวียง	เมืองพะเยา	๒๔ มกราคม ๒๕๒๓ เล่ม ๙๗ตอนที่ ๑๐
๔	วัดหลวงราชสัญลักษณ์ (วัดหลวง)	เวียง	เมืองพะเยา	๘ มีนาคม ๒๕๓๘ เล่ม ๙๗
๕	วัดป่าแดง (บุณนาค)	ท่าวังทอง	เมืองพะเยา	๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๔ เล่ม ๙๘ตอนที่ ๑๗๗
๖	วัดบุณนาค (หนองบัว) ไร่	ท่าวังทอง	เมืองพะเยา	๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ เล่ม ๑๑๘ตอนที่ ๔๑
๗	วัดหนองห้า	หังส์หิน	จุน	๒๙ กันยายน ๒๕๔๐ เล่ม ๑๑๔
๘	วัดพระธาตุขิงแกง	พระธาตุขิง แกง	จุน	๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เล่ม ๑๒๑
๙	วัดแสนเมืองมา	ห้วยวน	เชียงคำ	๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๔ เล่ม ๙๘ตอนที่ ๑๗๗
๑๐	วัดท่าฟ้าใต้	สระ	เชียงม่วน	๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๔ เล่ม ๙๘ตอนที่ ๑๗๗
๑๑	วัดพระธาตุแจ้โว	คือเวียง	ดอกคำใต้	๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๔ เล่ม ๙๘ตอนที่ ๑๗๗
๑๒	วัดดอยหยวก	ปง	ปง	๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ เล่ม ๖๑ตอนที่ ๖๕
๑๓	วัดพระธาตุลานเตี้ย		ภูกามยาว	๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ เล่ม ๑๑๘
๑๔	วัดอุโมงค์คำ	เวียง	เมืองพะเยา	๘ มีนาคม ๒๕๓๘
๑๕	วัดวังเค็ม	เจดีย์คำ	เชียงคำ	๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ เล่ม ๑๒๒

วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัดของจังหวัด

ด้านอาหาร

งานเทศกาลลีนี่และของดีเมืองพะเยา

จัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคม หรือเดือนมิถุนายน ที่ช่วงวัฒนธรรม ไกล่ลั่นอนุสาวรีย์ พ่อขุนงำเมือง อำเภอเมืองพะเยา ในงานมีมหรสพ การแสดงศิลปวัฒนธรรม การประกวดธิดาชาวสวนลีนี่ ประกวดลีนี่พันธุ์ต่าง ๆ

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

ประเพณีลอยกระทง (ประเพณียี่เป็ง)

แผนปฏิบัติการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

ตรงกับวันเพ็ญเดือนยี่เหือน (เดือนพฤศจิกายน) ประเพณีนี้มี ๒ วันคือ วันขึ้น๑๕ค่ำ เดือนยี่ เรียกว่า วันยี่เป็งเป็นวันขอขมาต่อแม่ น้ำคงคาในช่วงเช้าจะเป็นการทำบุญตักบาตรและมีเทศน์มหาชาติฉบับล้านนา ตั้งแต่เช้ามีจนถึงกลางคืนและกลางวันจะมีการปล่อยโคมลอยขึ้นบนท้องฟ้าซึ่งถือว่าเป็นการปล่อยเคราะห์ ปล่อยโศกกลางคืนจะมีการลอยกระทงเล็กบริเวณรอบกว๊านพะเยา

งานประเพณีสลากภัต

โดยจะเริ่มตั้งแต่วันเพ็ญเดือนสิบสองเหือน (เดือน ๑๐) ประมาณเดือนกันยายนและจะสิ้นสุดในเดือนเกียงดับ (เดือน ๑๑) ชาวบ้านจะนำเอาสิ่งของต่าง ๆ เช่น ข้าวสาร พริก หอม กระเทียมอาหารเป็น ห่อหนึ่ง ขึ้นปิ้ง (เนื้อย่าง) หมาก เมี่ยง บุหรี่รวมใส่ในกำวย (ตะกร้า) พร้อมกับยอด คือสตางค์หรือธนบัตรผูกไว้ ซึ่งขึ้นอยู่กับกำลังศรัทธาและทรัพย์ของแต่ละครอบครัว

งานพิธีแห่เทียนเข้าพรรษา

จะตรงกับวันอาสาฬหบูชาหรือวันเพ็ญเดือนแปด (เดือนกรกฎาคม) โดยคณะศรัทธาและหน่วยราชการทุกแห่งจะรวมกันหล่อเทียนที่แกะสลักอย่างสวยงามเพื่อนำมาร่วมเป็นขบวนแห่เทียนเข้าพรรษา ของแต่ละปีมีการประกวดประชันความสวยงามของเทียน

ประเพณีเลี้ยงผีขุนน้ำ

เป็นพิธีขอน้ำขอฝนจากผีประจำขุนเขาที่เป็นต้นน้ำเพราะเป็นเวลาที่ใกล้จะหว่านข้าวกล้าจะทำในวันปากปีของสงกรานต์เมืองเหนือวันที่ ๑๖ เมษายน ของทุกปี

พิธีเลี้ยงผีหนองเล็งทราย

จะจัดขึ้นวันแรม ๙ ค่ำ เดือน ๙ เหนือ (เดือน ๗) ของทุกปี ณ บริเวณหนองเล็งทราย อ. แม่ใจ ซึ่งถือเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ เพื่อสร้างจิตสำนึกของชาวบ้านให้รู้จักคุณค่าของแหล่งน้ำและช่วยกันอนุรักษ์

ประเพณีวันดอกคำใต้บาน

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ของทุกปีกลุ่มสตรีทุกระดับจะรวมพลังทำกิจกรรมร่วมกันมีการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านการจำหน่ายผลผลิตพื้นบ้านโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สตรีทุกคนสำนึกในศักดิ์ศรีของสตรี

งานสืบสานตำนานไทลื้อ

จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนมีนาคมเพื่อส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวไทลื้อซึ่งเป็นชน กลุ่มใหญ่ของอำเภอเชียงคำในงานมีขบวนแห่วัฒนธรรมที่สวยงาม ในเขตเทศบาลเชียงคำมีการจำหน่ายอาหารไทลื้อการสาธิตพิธีกรรมต่าง ๆ

ด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ

ประเพณีไหว้พระธาตุดอยจอมทอง

วันเพ็ญเดือน ๔ ทุกปีชาวพะเยาพร้อมใจกันทำบุญไหว้พระธาตุดอยจอมทองเพราะความเลื่อมใสศรัทธา

ประเพณีไหว้พระเจ้าตนหลวง

เป็นประเพณีที่ผู้คนมาราบไหว้พระเจ้าตนหลวงอย่างล้นหลามเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ในวันเพ็ญเดือน ๖ ประมาณเดือนพฤษภาคมของทุกปี

ประเพณีไหว้พระธาตุวัดป่าแดง-บุญนาค

เป็นประเพณีที่ชาวพะเยาจะพากันทำบุญตักบาตรสวดมนต์ไหว้พระเวียนเทียน รักษาศีลภาวนาในวันเพ็ญเดือน ๕ ของทุกปี

งานอนุสรณ์ผู้เสียสละ พ.ต.ท. ๒๓๒๔

จัดขึ้นเพื่อรำลึกถึงวีรชนที่เสียสละชีวิตจากการต่อสู้ระหว่างประชาชนข้า ราชการ ตำรวจ ทหารกับพวกคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยงานจัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๓๑ มกราคม ถึง ๖ กุมภาพันธ์บริเวณสนามบินทหารโดยจะมีพิธีวางพวงมาลาอนุสรณ์ผู้เสียสละ

งานสักการะบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง

เป็นการรำลึกถึงพ่อขุนงำเมืองกษัตริย์ที่ครองเมืองพะเยาซึ่งในช่วงที่พระองค์ครองราชย์บ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุขและได้ทรงร่วมกับพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และพ่อขุนเม็งรายมหาราชสถาปนาเป็นพระสหายต่อกันที่เมืองพะเยางานจัดขึ้นทุกวันที่ ๕ มีนาคม ที่บริเวณอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมืองสวนสมเด็จพระเจ้า โดยมีพิธีบวงสรวงแบบพราหมณ์มีขบวนสักการะเทิดพระเกียรติและการแสดงวัฒนธรรมล้านนา

ส่วนที่ ๒

กรอบแนวคิดและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของการจัดทำแผนปฏิบัติการ

การวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่หน่วยงานกำหนด โดยการวางแผนเป็นกระบวนการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงาน มีรากฐานการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ ความรู้และการคาดคะเนอย่างใช้ดุลยพินิจ การวางแผนจึงมีความเกี่ยวข้องคิดก่อนทำ ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่าการวางแผนคือความพยายามอย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุด สำหรับอนาคตเพื่อให้องค์กรบรรลุผลที่ปรารถนา

การวางแผนสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะแนวคิดพื้นฐานได้ ดังนี้

๑. จำแนกตามระดับการจัดการ

- การวางแผนกลยุทธ์
- การวางแผนบริหาร
- การวางแผนปฏิบัติการ

๒. จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติ

- การวางแผนดำเนินงาน
- การวางแผนใช้เฉพาะครั้ง

๓. จำแนกตามระยะเวลา

- การวางแผนระยะเวลา
- การวางแผนระยะปานกลาง
- การวางแผนระยะสั้น

๔. จำแนกตามลักษณะคุณค่าการใช้งาน

๕. จำแนกตามขอบข่ายลักษณะงานแผน

แผนปฏิบัติการเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เป็นเอกสารที่รวบรวมแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการจริงทั้งหมดในปีงบประมาณ รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการติดตามการดำเนินงานและการประเมินผล ดังนั้นแผนปฏิบัติการจึงมีลักษณะเป็นแผนดำเนินการ(Action Plan) และจัดทำหลังจากที่ได้มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว โดยแสดงถึงเป้าหมายรายละเอียด กิจกรรม งบประมาณ ระยะเวลาที่ชัดเจน

ยุทธศาสตร์และกระบวนการในการทำงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้โครงการ/กิจกรรม บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดตามที่รัฐมนตรีกระทรวงวัฒนธรรม ได้มอบนโยบายการดำเนินงานขับเคลื่อนงานวัฒนธรรม ให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ประเทศไทย ๔.๐ และได้กำหนดกรอบการใช้วัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาประเทศใน ๓ มิติ คือ การสร้างคนดีและสังคมดีด้วยมิติทางวัฒนธรรมการสร้างรายได้ และความมั่นคงจากทุนและทรัพยากรทางวัฒนธรรม รวมทั้งการเสริมสร้างความสัมพันธ์เกียรติภูมิ และภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศด้วยมิติทางวัฒนธรรม ดังนี้

๑. การดำเนินงานของกระทรวงวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๑ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงวัฒนธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บทบัญญัติสาระสำคัญ จำนวน ๑๖ หมวด ๒๘๙ มาตรา ซึ่งมีเนื้อหา สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ที่กระทรวงวัฒนธรรมต้องรับผิดชอบ และถือเป็นภารกิจหน้าที่หลักของกระทรวงวัฒนธรรม อีกทั้งรัฐธรรมนูญยังเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวัฒนธรรม การขับเคลื่อนงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของกระทรวงวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จำนวน ๖ หมวด ๑๘ มาตรา ดังนี้

หมวด ๒ พระมหากษัตริย์

๑) มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก

หมวด ๓ สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

๒) มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตาม

กฎหมายเท่าเทียมกัน

วรรคหนึ่ง การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลไม่ว่าด้วยความแตกต่างในเรื่อง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

๓) มาตรา ๓๑ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน

๔) มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอด

วรรคสาม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายจากการเวนคืน โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ผลกระทบต่อผู้ถูกเวนคืน รวมทั้งประโยชน์ที่ผู้ถูกเวนคืนอาจได้รับจากการเวนคืนนั้น (ตีความใช้กับโบราณสถาน/โบราณวัตถุ/มรดกทางวัฒนธรรม)

๕) มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ พัฒนาหรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

หมวด ๔ หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

๖) มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

(๘) ร่วมมือสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

๗) มาตรา ๕๑ การใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐตามหมวดนี้ ถ้าการนั้นเป็นการทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง ย่อมเป็นสิทธิของประชาชนและชุมชนที่จะติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ (หน้าที่หลักของกระทรวงวัฒนธรรม)

๘) มาตรา ๕๒ รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตเกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ ความสงบสุขของประชาชน

๙) มาตรา ๕๓ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

๑๐) มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

(๑) อนุรักษ์ ฟื้นฟูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีอัน

ดีงามของท้องถิ่น และของชาติ

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการและใช้หรือจัดให้มีประโยชน์

จากทรัพยากรธรรมชาติความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนโดยต้องให้ประชาชนและ ชุมชนให้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการ

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ (หน้าที่หลักของกระทรวงวัฒนธรรม)

๑๑) มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

๑๒) มาตรา ๖๗ รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น

๑๓) มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม

๑๔) มาตรา ๗๑ รัฐพึงเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบสำคัญพื้นฐานที่สำคัญของสังคมจัดให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ส่งเสริมการพัฒนา

การสร้างเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรงและมีจิตใจที่เข้มแข็ง
รวมตลอดทั้งส่งเสริมและพัฒนากีฬาไปสู่ความเป็นเลิศและเกิดประโยชน์
สูงสุดแก่ประชาชน

๑๕) มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพรรคสาม รัฐพึงจัด ให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ

- ๑๖) มาตรา ๗๘ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดหาบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ

- ๑๗) มาตรา ๒๕๘ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผลดังต่อไปนี้
- ด้านการเมืองด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม
 - ด้านการศึกษาด้านเศรษฐกิจ ด้านอื่น ๆ
- ๑๘) มาตรา ๒๕๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖๐ และมาตรา ๒๖๑ การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีวิธีการจัดทำแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การวัดผลการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้าน ซึ่งต้องกำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศให้รัฐธรรมนูญนี้ รวมตลอดทั้งผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี

๑.๒ กระทรวงวัฒนธรรม ต้องดำเนินการตามมาตรการปฏิรูปประเทศรวมทั้งที่ต้องออกกฎหมาย และการดำเนินการโดยวิธีอื่น ๆ ทันทีเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จำนวน ๕ ข้อ ดังนี้

- ๑) มาตรการสร้างความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย วัฒนธรรมทางการเมืองการเลือกตั้ง มาตรา ๒๕๘ ก.(๑), ๗๘
- ๒) การดำเนินการกฎหมายสิทธิชุมชนในการจัดการศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ทรัพยากรธรรมชาติ ผลประโยชน์ชุมชน สวัสดิการชุมชน มาตรา ๔๓ และ ๕๗
- ๓) การดำเนินการส่งเสริมความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วม มาตรา ๒๕๘ ก.(๑), ๗๘
- ๔) การดำเนินการมาตรการคุ้มครองพุทธศาสนา และศาสนาอื่น มาตรา ๖๗
- ๕) การดำเนินการส่งเสริมครอบครัว พัฒนากีฬา พัฒนาสุขภาพ ทรัพยากรมนุษย์ มาตรา ๗๑
- ๖) การปรับปรุงกฎหมายก่อนใช้รัฐธรรมนูญให้เข้ากับมาตรา ๗๗, ๒๕๘ ค.(๑)
- ๗) ให้ทุกหน่วยงานจัดประชุมเพื่อพิจารณาภารกิจที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐

๒. งานวัฒนธรรมกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในระดับชาติ

กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายประเทศไทย ๔.๐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ดังนี้

๒.๑ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี กับงานวัฒนธรรม(พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

(๑) วิสัยทัศน์ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) เป้าหมายกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เป็นการพัฒนายุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ซึ่งยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑ ด้านความมั่นคง ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ๔ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

(๓) กระทรวงวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ใน ๒ ประเด็น คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง (๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

(๔) กระทรวงวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี : วัฒนธรรมสร้างคนดี สังคมดีสร้างรายได้ สร้างภาพลักษณ์และเกียรติภูมิประเทศไทยในเวทีโลก ประกอบด้วย

ก. คนดีที่สังคมคาดหวัง : มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีสำนึกรักบ้านเกิด ห่วงแหนแผ่นดิน เทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทยและเป็นพลเมืองดีของชาติ เด็กและเยาวชนไทยเล่นดนตรี นาฏศิลป์ศิลปะการแสดง อย่างน้อย ๑ อย่าง

ข. สังคมดีที่คาดหวัง : มีน้ำใจไมตรี เอื้ออาทร สามัคคี ปองดองสมานฉันท์ เคารพและยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ปลอดภัยและสันติสุข

ค. สร้างรายได้จากฐานวัฒนธรรม : ต้นทุนและทรัพยากรทางวัฒนธรรม สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

ง. วัฒนธรรมนำความเป็นไทยสู่สากล : ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมระดับนานาชาติ สร้างภาพลักษณ์ ความสัมพันธ์ที่ดีและเกียรติภูมิของไทยในเวทีโลก ทั้งนี้ ให้งานพิจารณาการเสนอเป้าหมายการดำเนินการเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนางานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมในแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี ด้านวัฒนธรรม อาทิ การสร้างพิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์พิพิธภัณฑ์ผ้าไหม พิพิธภัณฑ์มรดกโลก พิพิธภัณฑ์อาหาร พิพิธภัณฑ์สถาปัตยกรรมไทย เป็นต้น

๒.๒ นโยบายรัฐบาล(พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงวัฒนธรรม

ข้อที่ ๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์สถาบันพระมหากษัตริย์

การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญยิ่งต่อประเทศและประชาชนชาวไทยรัฐบาลถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพด้วยความจงรักภักดีซึ่งรัฐบาลมีนโยบายดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นหลักสำคัญในการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้ประชาชน และพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้หลักการทรงงาน การนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนาประเทศ เพื่อประโยชน์ในวงกว้าง รวมทั้งเผยแพร่ศาสตร์พระราชและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่เวทีโลกเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑.๒ ต่อยอดการดำเนินการของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริให้เป็นแบบอย่างการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน แก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน และพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน โดยระดมพลังความรัก ความสามัคคีทั้งของหน่วยงานในพระองค์หน่วยงานราชการภาคเอกชน และชุมชน

๑.๓ สร้างความตระหนักรู้เผยแพร่และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในบริบทของไทย

ข้อที่ ๓. การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีรวมทั้งการทำนุบำรุงศาสนาการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมไทยและการยอมรับประเพณีวัฒนธรรมที่ดีที่มีความหลากหลาย เพื่อสร้างสังคมให้มีคุณภาพ คุณธรรม และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ดังนี้

๓.๑ ส่งเสริมวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติโดยอนุรักษ์ ฟื้นฟูและเผยแพร่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ศิลปะ ประเพณีภูมิปัญญา ภาษาไทยและภาษาถิ่นที่มีอัตลักษณ์และความหลากหลายผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติพร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างสรรคศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยเพื่อกระตุ้นกระแสนิยมวัฒนธรรมไทย พัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมอย่างเหมาะสม

๓.๒ ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมกตัญญูความซื่อสัตย์การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ และเป็นพลเมืองที่ดีโดยส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคมและชุมชนเป็นฐานในการบ่มเพาะ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล ให้สื่อมีบทบาทกระตุ้นและสร้างความตระหนักในค่านิยมที่ดีรวมถึงผลิตสื่อที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบและเปิดพื้นที่สาธารณะให้ประชาชนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์

๓.๓ ทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมสถาบันศาสนาทุกศาสนาให้มีบทบาทในการเผยแผ่หลักคำสอนที่ดีงาม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต จิตใจ และพัฒนาสังคมให้มีความสามัคคีปรองดอง และยั่งยืน และให้พุทธศาสนิกชนเข้าถึงแก่นแท้คำสอนของพระพุทธเจ้าและสามารถนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

๓.๔ สร้างความรู้ความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ยอมรับและเคารพในประเพณีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์และชาวต่างชาติที่มีความหลากหลาย ในลักษณะพหุสังคมที่อยู่ร่วมกัน โดยสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควบคู่กับการส่งเสริม สร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

ข้อที่ ๔. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลกในโอกาสที่ประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒ รัฐบาลจะใช้โอกาสนี้ในการสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก เพื่อให้ประเทศไทย

มีบทบาทนำในการพัฒนาและสร้างความร่วมมือของประเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจะดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ สร้างบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในภูมิภาคและเวทีโลก ดำเนินความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ และในเวทีโลกอย่างสมดุลและมีเสถียรภาพบนพื้นฐานของหลักการไว้วางใจกัน การเคารพซึ่งกันและกัน และการสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน เน้นย้ำความสำคัญของการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในประชาคมโลก รวมทั้งมีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ

๔.๒ เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน ทั้งในด้านการเมืองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะภายใต้การเป็นประธานอาเซียนของไทย ผลักดันให้เกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม

ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวคิด “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” และเป็นแกนกลางของอาเซียนในการสนับสนุนให้เกิดสันติสุขและความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืนในภูมิภาค

๔.๓ ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การแสวงหาโอกาสทางการค้า การลงทุน องค์ความรู้และนวัตกรรมกับประเทศที่มีศักยภาพในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก อาทิ ยุโรป ตะวันออกกลาง เอเชียใต้และสนับสนุนการขยายธุรกิจในสาขาที่ผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพ ส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรมของไทยด้วยการส่งเสริมเอกลักษณ์อัตลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างการรับรู้ที่กว้างขวางมากขึ้นในเวทีโลก

๔.๔ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อรับมือกับภัยความมั่นคงในรูปแบบใหม่ อาทิ ความมั่นคงทางไซเบอร์การค้ามนุษย์อาชญากรรมข้ามชาติความมั่นคงปลอดภัยทางทะเล การโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติและปัญหาข้ามชาติที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทยและความมั่นคงของมนุษย์

๔.๕ ขับเคลื่อนงานการทูตเชิงรุกเพื่อประชาชน เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทย แรงงานไทย และภาคเอกชนไทยในต่างประเทศ ส่งเสริมบทบาทของชุมชนไทยในการร่วมเชิดชูผลประโยชน์ของไทยในต่างประเทศ

ข้อที่ ๕. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๕.๔ พัฒนาภาคการท่องเที่ยว

๕.๔.๑ พัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวโดยส่งเสริมพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพระดับโลกที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะและของเสียเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบหลายประเทศจุดมุ่งหมายเดียวกัน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเชิงกลุ่มพื้นที่เมืองหลักและเมืองรองที่มีศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการการท่องเที่ยวเรือสำราญ และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๔.๒ ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ รายได้สูง โดยมุ่งเน้นขยายตลาดคุณภาพพร้อมกับรักษาดูแลเดิม รวมทั้งนาระบบดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔.๓ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว อาทิ ธุรกิจสปาและแพทย์แผนไทย ผลิตภัณฑ์ยาและสมุนไพรไทย เพื่อสร้างความหลากหลายของสินค้า และสร้างโอกาสการขยายฐานการผลิตและการตลาดในระดับภูมิภาคตลอดจนส่งเสริมธุรกิจบริการที่มีศักยภาพสู่ระดับสากล

๕.๔.๔ ดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวดโดยเพิ่มมาตรฐานการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากอาชญากรรม การฉ้อฉลและอุบัติเหตุที่เกิดจากความบกพร่องของผู้ประกอบการ เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำหรือทางทะเลเกาะ หมู่เกาะถ้ำและน้ำตกอำนวยความสะดวกและบูรณาการความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ

๕.๔.๕ ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่ชุมชน โดยพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจหลักธุรกิจรอง ธุรกิจสนับสนุน และการพัฒนาเชื่อมโยงในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของท้องถิ่น ชุมชน และ

สถาบันการศึกษา เพื่อสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและทำธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น อาทิ การพัฒนาภูมิทัศน์

ข้อที่ ๗. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

รัฐบาลให้ความสำคัญกับชุมชนในการนำความรู้และทรัพยากรในพื้นที่มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ เพื่อเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจฐานรากให้สามารถสร้างรายได้กระจายรายได้สู่ชุมชน สนับสนุนสินค้าชุมชนและยกระดับวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งพัฒนาช่องทางการตลาดเชื่อมโยงกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และสร้างพลังสังคม พลังชุมชนรวมทั้งสร้างการเรียนรู้ฝึกอาชีพกลุ่มอิสระในการร่วมขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน

๗.๑.๑ สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๗.๒ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน

๗.๒.๑ สร้างผู้นำชุมชน ยกย่องปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นวิทยากรในการขับเคลื่อนและสร้างกลไกการทำงานร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา กิจกรรมสาธารณประโยชน์ที่ส่งผลต่อการสร้างสังคมที่เข้มแข็ง การปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้เสียสละ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ เอื้อเฟื้อแบ่งปันผู้อื่นและเป็นพลังสำคัญในการจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำการพัฒนาตนเองและการจัดการของชุมชนท้องถิ่น

๒.๓ การขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมสู่ประเทศไทย ๔.๐

๑) โมเดลประเทศไทย ๔.๐ ของนายกรัฐมนตรี

ประเทศไทย ๔.๐ เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม สร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื้อเศรษฐกิจไทยสู่โลกด้วยความสมดุล สร้างคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ทั้งด้านพุทธศึกษา ศิลปศึกษา พลศึกษาและจริยศึกษา สร้างสังคมไทยเป็นสังคมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน โดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและผนึกกำลังสานพลังประชารัฐ เน้นการพึ่งพาตนเอง พึ่งพากันเอง และรวมกันเป็นกลุ่มอย่างมีพลัง โดยการเติมเต็มด้วยวิทยาการความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ๕ กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย ๑) กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร เกษตร และไบโอเทคโนโลยี ๒) กลุ่มอุตสาหกรรมเพื่อสุขภาพ ๓) กลุ่มอุตสาหกรรมอุปกรณ์อัจฉริยะ และหุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม ๔) กลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัล ระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ ๕) กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง

๒) บทบาทกระทรวงวัฒนธรรมในการขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย ๔.๐ (๕ F)

กระทรวงวัฒนธรรมจะส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง โดยเริ่มจากสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ ๕ F คือ ๑ อาหาร (Food) ๒ ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) ๓. การออกแบบและแฟชั่น (Fashion) ๔. มวยไทย (Fighting) ๕. เทศกาล ประเพณี (Festival) โดยจะร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนตาม แผนนโยบายพลังประชารัฐ เพื่อพัฒนาสินค้าและบริการดังกล่าว ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และลูกค้า เชื่อมโยงความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น ประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม CLMV กลุ่มประเทศ ASEAN และ ASEAN+๖

๒.๔ การขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ได้คนไทยที่มี คุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็น พลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง ความเป็น ไทย ทั้งนี้กระทรวงวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ใน ๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์เป้าหมายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

เป้าหมายที่ ๑ “คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม”

เป้าหมายที่ ๕ “สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา ชุมชน สื่อมวลชนและภาคเอกชน

เป้าหมายกระทรวงวัฒนธรรม

๑) ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม อนุรักษ์และสร้างค่านิยมความเป็นไทยที่ดีงาม

๒) สืบสวน สร้างสรรค์มรดก ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

๓) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนำหลักธรรมทางศาสนาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

เป้าหมายที่ ๔ ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓ ล้านล้านบาท

และอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (The Travel & Tourism Competitive Index: TTCI)

เป้าหมายกระทรวงวัฒนธรรม

“สร้างคุณค่าเชิงสังคม และมูลค่าเชิงเศรษฐกิจของศิลปะและวัฒนธรรม”

๓. วิสัยทัศน์/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์/จุดเน้น/แนวทางการขับเคลื่อนงานของกระทรวง วัฒนธรรม ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓.๑ วิสัยทัศน์ : วัฒนธรรมสร้างคนดี สังคมสันติสุข ทุนทางวัฒนธรรมเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติ

๓.๒ พันธกิจ :

- ๑) เติบโตทุนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้มีการรักษา สืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๒) สร้างจิตสำนึก สร้างค่านิยม และวิถีชีวิตที่ดีงามในสังคมไทย
- ๓) ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
- ๔) จัดการศึกษา วิจัย บริหารจัดการองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- ๕) ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับต่างประเทศเพื่อนำความเป็นไทย

สู่สากล

๓.๓ ยุทธศาสตร์

- ๑) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการอนุรักษ์ และสืบทอดวัฒนธรรม
- ๒) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและความเป็นไทย
- ๓) ส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
- ๔) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา วิจัย บริหารจัดการความรู้ และสร้างนวัตกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- ๕) พัฒนาศักยภาพการเสริมสร้างความสัมพันธ์ เกียรติภูมิและภาพลักษณ์ที่ดีเพื่อนำความเป็นไทยเป็นไทยสู่สากล
- ๖) พัฒนากลไกและยกระดับการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม

๓.๔ เป้าประสงค์

- ๑) วัฒนธรรมได้รับการอนุรักษ์และสืบทอดอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน
- ๒) ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม
- ๓) คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม
- ๔) คนไทยมีความรัก ภูมิใจในวัฒนธรรมและความเป็นไทย
- ๕) ประเทศไทยมีรายได้จากอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น
- ๖) การจัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์และดนตรีมีคุณภาพและมาตรฐาน
- ๗) ประเทศไทยมีความสัมพันธ์เกียรติภูมิและภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ดีในระดับนานาชาติเพิ่มมากขึ้น
- ๘) กระทรวงวัฒนธรรมมีกลไกและยกระดับการบริหารจัดการงานวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพสูง

๓.๕ จุดเน้นและแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมมีจุดเน้นและแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ที่สำคัญ ๔ ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ ๑ การเติบโตทุนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์และการอนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม

- ๑) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระบรมวงศานุวงศ์
- ๒) ดำเนินงานตามพระราชดำริ และส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๓) อุปถัมภ์คุ้มครองศาสนา และส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

๔) อนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม โดยการบูรณปฏิสังขรณ์
อนุรักษ์ พื้นฟู ขึ้นทะเบียน ปกป้องคุ้มครอง เผยแพร่ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม

ด้านที่ ๒ การส่งเสริมอัตลักษณ์ไทยและความเป็นไทย

๑) ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยผ่านสื่อและกิจกรรมต่างๆ

๒) รณรงค์ส่งเสริมความเป็นไทยตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อเสริมสร้างความเป็นไทย
สู่ประชาชน ประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศทั่วโลก ๓ ระดับ ได้แก่ วิถีถิ่น วิถีไทย เพื่อส่งเสริมความเป็นไทย
ให้ประชาชนชาวไทย มีจิตสำนึกและ

๓) พฤติกรรมการนิยมความเป็นไทยในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น เช่น ยิ้ม ไหว้ สวัสดี
ขอบคุณ ขอโทษ วินัย น้ำใจไมตรี อาหารพื้นบ้าน ประเพณี การแสดง และดนตรีพื้นบ้าน ผ้า การแต่งกาย
พื้นบ้าน ภาษาไทย ภาษาถิ่น

๔) วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมอาเซียน เพื่อส่งเสริมความเป็นไทย รวมถึงร่วมมือเชื่อมโยงและ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นมรดกร่วมของชาวอาเซียน อาทิ ประเพณีร่วมของอาเซียน
เช่น สงกรานต์ลอยกระทง การแสดงอาเซียน เช่น หุ่น โขน(รามายณะ) หนังใหญ่ ผ้า การแต่งกาย อาหาร
วรรณกรรมภาษา กิจกรรมทางศาสนา และภาพยนตร์

๕) มรดกไทย มรดกโลก เพื่อส่งเสริมความเป็นไทยสู่นานาชาติทั่วโลก อาทิ มวยไทย

๖) อาหารไทย การแสดงโขนไทย ผ้า และการแต่งกายแบบไทย การขึ้นทะเบียนมรดก
โลกและภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม นวดแผนไทย สปา และสมุนไพรไทย ภาพยนตร์ โดยรณรงค์ผ่านการจัด
กิจกรรมทางสื่อต่างๆ

ด้านที่ ๓ การส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ รวมถึงเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ทางสังคม และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

๑) เสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ และรัฐบาล

๒) เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยใช้มิติทางวัฒนธรรม
ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อ การพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ตลอดจนเปิดพื้นที่สร้างสรรค์
สำหรับเด็กและเยาวชน

๓) เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป

ด้านที่ ๔ การพัฒนาและบริการการเรียนรู้และการวิจัยทางศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม

๑) ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อาทิ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุทยาน
ประวัติศาสตร์ หอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช ชุมชนวัฒนธรรมต้นแบบ
หอศิลป์ แหล่งเรียนรู้ทางศาสนา รถฉายภาพยนตร์เคลื่อนที่ พิพิธภัณฑ์เคลื่อนที่

๒) ผลิตสื่อเผยแพร่ บริการการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัยและน่าสนใจ
รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชน
ทั่วไป

๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม การจัดการความรู้
และการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมในมิติวัฒนธรรม

ด้านที่ ๕ การนำทุนและทรัพยากรทางวัฒนธรรมมาต่อยอดและสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจ

๕.๑ ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์

๕.๒ ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม มีการทบทวนบทบาท ภารกิจที่ชัดเจนในการส่งเสริมสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของกระทรวงวัฒนธรรม เช่น CPOT ฝากไทย Creative Fine Arts ศูนย์บันดัลไทย

๕.๓ พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

๕.๔ ส่งเสริมกิจกรรม ประเพณีหรือเทศกาลสำคัญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และการสร้างรายได้จากทุนและทรัพยากรทางวัฒนธรรม

๕.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนศิลปินทุกแขนง โดยยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปิน และปรับปรุงสวัสดิการศิลปินแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ให้แก่ศิลปิน

๕.๖ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อก้าวสู่สังคมและเศรษฐกิจดิจิทัล รวมทั้งสนับสนุนการนำทุนและทรัพยากรทางวัฒนธรรมมาต่อยอดเพื่อสร้างสรรค์สังคมและเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจ

ด้านที่ ๖ การส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรม

๖.๑ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรม

๖.๒ ส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งระบบทุกระดับ

ด้านที่ ๗ ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยใช้มิติทางวัฒนธรรม

๗.๑ ส่งเสริมอัตลักษณ์และสังคมพหุวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับบริบทสังคมของจังหวัดชายแดนภาคใต้

๗.๒ ส่งเสริมการใช้มิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทุกด้าน

ด้านที่ ๘ การพัฒนาความร่วมมือกับประชาคมอาเซียน และนำภาพลักษณ์ไทยสู่สากล

๘.๑ เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือทางวัฒนธรรมกับสมาชิกอาเซียน และนานาชาติ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี รวมทั้งนำมิติศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่างสมาชิกอาเซียนและนานาชาติ

๘.๒ ผลิตสื่อเผยแพร่ และส่งเสริมกิจกรรมวัฒนธรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์วัฒนธรรมและนำความเป็นไทยสู่สากล โดยดำเนินงานทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

ด้านที่ ๙ การพัฒนาสมรรถนะองค์กรและศักยภาพภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม

๙.๑ พัฒนากฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๙.๒ พัฒนาโครงสร้างองค์กรและบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

๙.๓ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพและบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๙.๔ เสริมสร้างและพัฒนากลไกอื่นๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานวัฒนธรรม อาทิ มาตรการภาษีมาตรการด้านงบประมาณและกองทุน มาตรการความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (CSR) เป็นต้น

๙.๕ ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๖ นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (นายอิทธิพล คุณปลื้ม) ในการประชุม
มอบนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมวันศุกร์ที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ประชุม
กระทรวงวัฒนธรรม ชั้น ๘ กระทรวงวัฒนธรรม

นโยบายหลัก ๔ ประการ

สืบสาน

ประการที่ ๑ ด้านการสืบสานงานวัฒนธรรมของชาติ

๑.๑ ถวายงานพระราชพิธีและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
ปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์
ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ เพื่อเทิดทูนและธำรงไว้ซึ่งสถาบันอัน
สูงสุดของปวงชนชาวไทย

๑.๒ ดำเนินงานตามพระราชดำริ ส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การ
ปฏิบัติเพื่อไปสู่วัฒนธรรมเพื่อคุณค่า และวัฒนธรรมเพิ่มมูลค่า

๑.๓ ทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมสถาบันศาสนาทุกศาสนา ให้มีบทบาท
ในการเผยแพร่คำสอนที่ดีงาม ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
จิตใจ และสังคม

๑.๔ สร้างความมั่นคงและความยั่งยืนของมรดกทางวัฒนธรรมด้วยการอนุรักษ์ทำนุ
บำรุงและบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ รวมถึงอนุรักษ์และ
ส่งเสริมศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์ไทยตลอดจนการใช้การอนุรักษ์ทรัพยากรและมรดกทางด้าน
วัฒนธรรมอย่างรู้คุณค่าโดยชุมชนมีส่วนร่วม

๑.๕ ส่งเสริมศิลปินปราชญ์ท้องถิ่นผู้นำจิตวิญญาณกระตุ้นให้นำรากวัฒนธรรมประจำ
ถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้านรวบรวมเป็นคลังข้อมูลเป็นองค์ความรู้ต่อยอดและส่งผ่านวัฒนธรรมของชาติสืบทอด
รุ่นสู่รุ่นสู่เยาวชนยุคดิจิทัลแบบไร้รอยต่อ

รักษา

ประการที่ ๒ ด้านการรักษาและหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม

๒.๑ ส่งเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรบุคคลทางด้านศาสนา ศิลปะ
วัฒนธรรม ศิลปินแห่งชาติ ปุชนิยบุคคล ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำจิตวิญญาณ ผู้นำศาสนา ให้มีส่วนร่วมเป็น
แม่พิมพ์ (Role Model) ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้

๒.๒ ปลุกกระแสความเป็นไทย (Thainess) สร้างจิตสำนึก ส่งเสริมค่านิยมและอัต
ลักษณ์ความเป็นไทย ผ่านพื้นที่และกิจกรรมทางวัฒนธรรมทั่วประเทศ

๒.๓ ผลักดันนโยบายการจัดการพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ โดยมีแนว
ทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

๑) ตรวจสอบข้อมูล และสำรวจพื้นที่แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อจัดทำแผนการ
บูรณาการการบริหารจัดการพื้นที่มรดกวัฒนธรรม

๒) บูรณาการการบริหารจัดการพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรม ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่
เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการแก้ไขและป้องกันปัญหาการบุกรุกมรดกวัฒนธรรม และแนวทางการแลกเปลี่ยน
ข้อมูลที่มีประโยชน์

๓) จัดทำแผนบูรณาการการบริหารจัดการพื้นที่มรดกวัฒนธรรม รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องบางมาตรา เพื่อประโยชน์ในการจัดการพื้นที่ และเพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนที่บุกรุกพื้นที่มรดกวัฒนธรรม โดยไม่ตั้งใจ

๔) นำแผนบูรณาการการบริหารจัดการพื้นที่มรดกวัฒนธรรม ด้านการแก้ไขปัญหาการบุกรุกมาทดลองปฏิบัติ

๒.๔ ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่สนองต่อนโยบายการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ มาประยุกต์ใช้ เพื่อการอนุรักษ์ ทำนุบำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ

๒.๕ สนับสนุนการจัดทำและบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (BIG DATA) เพื่อเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านวัฒนธรรมของประเทศ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ เผยแพร่ รักษาและทำนุบำรุงสมบัติของชาติ

๒.๖ สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางวัฒนธรรมและการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับอารยประเทศ เผยแพร่องค์ความรู้ที่ถูกต้องสู่สังคมไทยและนานาชาติ

๒.๗ ผลักดันการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งใหม่เพื่อเป็นศูนย์กลางการแสดง การประชุม การถ่ายทอดองค์ความรู้ การนำเสนอวิชาการและปฏิบัติการ

ต่อยอด

ประการที่ ๓ การต่อยอดวัฒนธรรม ด้วยการนำคุณค่าของวัฒนธรรม สร้างสรรค์สินค้าและบริการ(Creative Culture) เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ(Creative Economy)สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการทางวัฒนธรรม

๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจส่งเสริมการนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น ให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือให้เกิดสถาบันวัฒนธรรมสร้างสรรค์ สร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๓.๓ สนับสนุนการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ที่มีศักยภาพ ๕F คือ ๑) อาหาร (Food) ๒) ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) ๓) การออกแบบและแฟชั่น (Fashion) ๔) มวยไทย (Fighting) และศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย และ ๕) เทศกาล ประเพณี (Festival) โดยการบูรณาการและร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๓.๔ ส่งเสริมให้มีเวทีและพื้นที่เชิงวัฒนธรรม รวมไปถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

๓.๕ สนับสนุนให้เกิดการสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการร่วมลงทุน (Eco System) ระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน นักวิจัยพัฒนา นักลงทุน นักการตลาดและผู้ประกอบการหน้าใหม่

๓.๖ ส่งเสริมการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้เป็นเครื่องมือในการคิดค้น และวิจัย ออกแบบผลงาน ผลิตภัณฑ์และบริการทางด้านวัฒนธรรม รวมไปถึงการส่งเสริมการตลาดด้วยเครื่องมือทางการตลาดสมัยใหม่

หลักธรรมาภิบาล

ประการที่ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยหลักธรรมาภิบาลและการสร้างคุณค่าทางสังคม (Value Creation)

๔.๑ ผลักดันการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติพร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งศูนย์คุณธรรม จัดตั้งคณะทำงานดำเนินการพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

๔.๒ เร่งรัดขับเคลื่อนการพัฒนาและบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนด้านศิลปวัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม โดยประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงวัฒนธรรม และส่งเสริมให้มีการวางหลักสูตรการเรียนรู้เสริมภายในท้องถิ่น

๔.๓ เร่งสร้างสรรค์วิถีชีวิตและสังคมคุณภาพ ด้วยการนำมิติทางวัฒนธรรมมาสร้างค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีให้กับสังคมไทย การใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ เคารพและรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

๔.๔ สนับสนุนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการนำมิติของวัฒนธรรมมาปลูกฝังและสร้างสำนึกวินัยการจราจรอย่างยั่งยืนเพื่อแก้ปัญหาวิกฤติด้านการจราจรและลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชน

๔.๕ สนับสนุนการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคมเพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชนเสริมสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

๔.๖ ปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐด้วยการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างบทบาทและภารกิจของหน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรมปรับปรุงกฎหมายด้านศิลปวัฒนธรรมพัฒนากลไกสนับสนุนการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม

๔.๗ นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารราชการและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคลภายในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่มีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้าในสาขาอาชีพ

๓.๗ แผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงใหม่-พะเยา-แพร่-น่าน)

วิสัยทัศน์

“ประตูการค้าสู่สากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา สินค้าเกษตรปลอดภัย ประชาชนร่วมใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ”

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้าและการลงทุน และโลจิสติกส์ เชื่อมอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงและเตรียมพร้อมกับความร่วมมือประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนยกระดับการพัฒนาสังคม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและ สุขภาพเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มสีเขียว

๓.๘ ยุทธศาสตร์ของจังหวัดพะเยา

วิสัยทัศน์จังหวัดพะเยา (vision)

“แหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย สังคมเข้มแข็งภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน”

จังหวัดพะเยาจะเป็นแหล่งการผลิตโดยหลักการเกษตรที่เหมาะสม มีความปลอดภัย และผลผลิตทางการเกษตรที่ก่อให้เกิดรายได้ที่สูงขึ้น ภายใต้การเชื่อมโยงศักยภาพด้านการค้าการลงทุน กาท่องเที่ยว ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสังคมที่เข้มแข็ง ภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน

พันธกิจของจังหวัดพะเยา

๑. พัฒนาผลผลิตเกษตรปลอดภัยในพื้นที่เป้าหมายเดิมและขยายในพื้นที่เป้าหมายใหม่
๒. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และขยายมูลค่าการค้าชายแดน
๓. ส่งเสริมและพัฒนากการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรียนรู้วิถีชุมชนในแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์
๔. ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงอัตลักษณ์และมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพิ่มทักษะและสมรรถนะของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
๕. ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม
๖. ส่งเสริมความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

เป้าประสงค์รวม

จังหวัดมีพื้นที่เกษตรปลอดภัย มีช่องทางการตลาด ผลผลิตเกษตรปลอดภัยมีการขยายตัว ประชาชนมีรายได้ ความเป็นอยู่ที่ดี มีมูลค่า การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การค้าชายแดน มีความมั่นคงปลอดภัย ชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น มีทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน ภายใต้การอยู่ร่วมกันเป็นประชาคมอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย และการค้า การลงทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริม และพัฒนากการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ เรียนรู้วิถีชุมชนในแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างคุณค่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ส่งเสริมความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยาจัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และ ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นหน่วยงานราชการสังกัดส่วนกลาง และได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๖๕ ก ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ ข้อ ๓. ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคปฏิบัติงานใน เขตพื้นที่จังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (ก) ประสานงานและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนของกระทรวงในส่วนภูมิภาค รวมทั้งดำเนินการ ประสานและสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด
- (ข) ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ จังหวัด
- (ค) ดำเนินการป้องกันและแก้ไขการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมโดยประสานหรือร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- (ง) จัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด
- (จ) ส่งเสริม สนับสนุนและประสานการดำเนินงานของ สภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรม อำเภอ และสภาวัฒนธรรมตำบล รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่ดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด
- (ฉ) ปฏิบัติงานตามกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวง ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย
- (ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

การศึกษาวิเคราะห์เพื่อประเมินศักยภาพของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยารวมถึงวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรค

จุดแข็ง (Strengths)

- มีสำนักงานเป็นเอกเทศ
- การคมนาคมสะดวก
- บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน
- สภาพแวดล้อมในการทำงานเหมาะสม
- มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน
- ผู้บริหารได้รับการยอมรับจากบุคลากรภายใน

จุดอ่อน (Weakness)

- สถานที่ทำงานคับแคบ
- อาคาร สนง. มีสภาพเก่า ขาดความมั่นคงแข็งแรง
- ขาดบุคลากร เฉพาะด้าน เช่น ด้านกฎหมาย, ด้านพัสดุ
- ขาดครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

โอกาส (Opportunity)

- นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับงานด้านวัฒนธรรม
- จังหวัด และกลุ่มจังหวัดเห็นความสำคัญของงานด้านวัฒนธรรม
- มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอื่นและเครือข่าย
- มีเครือข่ายด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม หลากหลายและเข้มแข็ง

อุปสรรค (Threat)

- ไม่มีหน่วยงานระดับอำเภอ ทำให้การส่งเสริม สนับสนุนงานไม่ต่อเนื่อง
- ข้อจำกัดระยะเวลาในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญ
- ข้อจำกัดของระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง

วิสัยทัศน์สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา

“เป็นองค์กรหลักที่สืบสาน รักษา และต่อยอดงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาลและความพอเพียงโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน”

พันธกิจ

๑. เติบโตสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสืบสาน รักษา และต่อยอดงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้มีการรักษา สืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน
๒. ปลุกจิตสำนึกคุณธรรม จริยธรรม และสร้างค่านิยมความเป็นไทย
๓. ส่งเสริม และสนับสนุนการนำทุนทางวัฒนธรรมมาต่อยอดและสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
๔. บริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
๕. ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับต่างประเทศเพื่อนบ้าน

ยุทธศาสตร์

๑. สืบสาน รักษา และต่อยอดงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเป็นไทย
๓. ส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
๔. บริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
๕. ยกระดับการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน

เป้าหมาย

๑. สืบสาน รักษา ต่อยอดงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
๒. ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างค่านิยมความเป็นไทย
๓. เด็ก เยาวชน และประชาชนนำหลักธรรมทางศาสนามาพัฒนาคุณภาพชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
๔. นำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคม และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
๕. มีความสัมพันธ์และภาพลักษณ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

กลยุทธ์/มาตรการ/แนวทาง

๑. สนองงานพระราชพิธี พระราชกุศล พระบรมราชานุเคราะห์ พระบรมราชูปถัมภ์ งานรัฐพิธี และงานศาสนพิธี
๒. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์
๓. ดำเนินงานตามพระราชดำริ และส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
๔. อนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม โดยการบูรณะ ปฏิสังขรณ์ อนุรักษ์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปกป้องคุ้มครอง เผยแพร่พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม
๕. อุบัติภัณฑ์คุ้มครองศาสนาและส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน
๖. เสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และรัฐบาล
๗. เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป
๘. เสริมสร้างความสัมพันธ์ให้แก่เด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไปโดยใช้มิติทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อ การพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ตลอดจนเปิดพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน
๙. ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑๐. รณรงค์ส่งเสริมความเป็นไทยระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ
๑๑. ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์

๑๒. ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรม
๑๓. พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
๑๔. ส่งเสริมกิจกรรม ประเพณีหรือเทศกาลสำคัญ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและชุมชน
๑๕. ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทศิลปินเพื่อการสร้างงานและรายได้
๑๖. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการนำทุนและทรัพยากรทางวัฒนธรรมมาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
๑๗. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาเฉพาะด้านศิลปะและวัฒนธรรม
๑๘. พัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
๑๙. พัฒนาการบริการการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัยและน่าสนใจ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้แก่เด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไป
๒๐. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม รวมถึงการจัดการความรู้ และการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมในมิติวัฒนธรรม
๒๑. สร้างนวัตกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
๒๒. เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือทางวัฒนธรรมกับสมาชิกอาเซียนและนานาชาติ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี
๒๓. ผลิตสื่อเผยแพร่ และส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์วัฒนธรรมและนำความเป็นไทยสู่สากลโดยดำเนินงานทั้งเชิงรับและเชิงรุก
๒๔. ส่งเสริมบทบาทด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยในเวทีอาเซียน และนานาชาติ
๒๕. พัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมระดับนานาชาติ
๒๖. เสริมสร้างและพัฒนาบทบาทของสภาวัฒนธรรมในต่างประเทศ
๒๗. พัฒนากฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
๒๘. เสริมสร้างภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพ และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ
๒๙. เสริมสร้างและพัฒนากลไกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานวัฒนธรรม อาทิ มาตรฐานภาษี มาตรการด้านงบประมาณและกองทุน มาตรการความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (CSR) ฯลฯ
๓๐. พัฒนาโครงสร้าง และภารกิจของหน่วยงาน
๓๑. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
๓๒. พัฒนาบุคลากร

เพื่อให้การบริหารงานของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นไปในทางเดียวกัน และเกิดผลปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมีประสิทธิภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม จึงได้กำหนดโครงสร้างการแบ่งงานภายในกรอบอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งในสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแบ่งงานภายในออกเป็น ๑ ฝ่าย ๓ กลุ่ม ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

๑. ฝ่ายบริหารทั่วไป

มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

- ๑) บริหารงานทั่วไป
- ๒) บริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคลากร
- ๓) งานการเงินและบัญชี
- ๔) งานพัสดุและอาคารสถานที่
- ๕) ดำเนินการควบคุมภายใน
- ๖) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
- ๗) จัดสวัสดิการและนันทนาการ
- ๘) รับเรื่องด้านกฎหมายและวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์
- ๙) ดำเนินการพัฒนาระบบบริหารองค์กร
- ๑๐) ดำเนินการตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ๑๑) ดำเนินการจัดทำเกณฑ์ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานรายบุคคล
- ๑๒) ประสานราชการทั่วไปและปฏิบัติงานที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกลุ่มใด

กลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ

- ๑๓) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

หรือที่ได้รับมอบหมาย

๒. กลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- ๑) ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์งานทางวิชาการเพื่อพัฒนางานด้านวัฒนธรรมจังหวัด
- ๒) จัดทำและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับงานด้านศาสนา ศิลปะและ

วัฒนธรรม

ในเขตพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

- ๓) จัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๔) บริหารงบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์

- ๕) จัดทำแผนการตรวจ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ

และวัฒนธรรมของจังหวัด

- ๖) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลตามแผนงาน/โครงการ

- ๗) สนับสนุนการตรวจราชการในพื้นที่

- ๘) จัดทำตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติงานของจังหวัด

- ๙) บริหารจัดการศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม

๑๐) จัดทำผลสำรวจความคิดเห็น (Poll) และเผยแพร่รายงานสถานการณ์ทางสังคมในพื้นที่

๑๑) แก้ไขและป้องกันสถานการณ์ความเปราะบางทางวัฒนธรรมร่วมกับทุกภาคส่วน

๑๒) พัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ระดับจังหวัด

๑๓) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเผยแพร่ทางวัฒนธรรมของจังหวัด

๑๔) สร้างและพัฒนาเครือข่ายเผยแพร่ทางวัฒนธรรมของจังหวัด

๑๕) ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๖) ดำเนินการตามนโยบายพิเศษ นโยบายเร่งด่วน

๑๗) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.กลุ่มส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์งานทางวิชาการ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และภูมิปัญญา

๒) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในชุมชน

๓) ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกต่อการดำเนินการเกี่ยวกับงานพระราชพิธีงานพระราชกุศล งานรัฐพิธีและงานศาสนาพิธีในเขตพื้นที่จังหวัด

๔) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา เพื่อดำเนินการด้านคุณธรรมจริยธรรมของทุกศาสนาและงานศาสนิกสัมพันธ์

๕) รณรงค์ ส่งเสริม พัฒนา และสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรม

๖) ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติให้กับผู้มีผลงานดีเด่นด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๗) สร้างและพัฒนาความร่วมมือของเครือข่ายทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อเผยแพร่ อำนวยรักษานูรักษ์ สืบสานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ในระดับท้องถิ่น

๘) ประสานความร่วมมือกับภาคเอกชน ในการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมทุกระดับในเขตพื้นที่

๙) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมทุกระดับในเขตพื้นที่

๑๐) ดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยจดแจ้งการพิมพ์ กฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นต้น

๑๑) ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

๑๒) ส่งเสริม สนับสนุนการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาด้านวัฒนธรรม

๑๓) บูรณาการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงาน องค์การที่เกี่ยวข้องในจังหวัด กลุ่มจังหวัด

๑๔) ส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนศิลปะ วัฒนธรรมกับประเทศเป้าหมายในระดับท้องถิ่น

๑๕) ส่งเสริม สนับสนุนความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์

๑๖) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมทุกระดับ

๑๗) ส่งเสริม สนับสนุนงานจดหมายเหตุในระดับท้องถิ่น

๑๘) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๔. กลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน

มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑) ปฏิบัติงานพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานตามหมายรับสั่งจากสำนักพระราชวังในพื้นที่จังหวัด

๒) จัดหา จัดเตรียม ดูแล และบำรุงรักษาเครื่องเกียรติยศประกอบศพ และสิ่งของเครื่องใช้พระราชทานที่เกี่ยวข้องเครื่องใช้พระราชทานที่เกี่ยวข้อง

๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน แก่หน่วยงานและบุคคลทั่วไป

๔) จัดเก็บข้อมูลและรายงานสถิติการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานระดับจังหวัด

๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ที่ตั้ง

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ตั้งอยู่เลขที่ ๗๓/๑ ถนนคอนสนาม ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัด พะเยา ๕๖๐๐๐

โทรศัพท์ ๐ -๕๔๔๘-๕๗๘๑-๒

โทรสาร ๐ -๕๔๔๘-๕๗๘๓

เว็บไซต์ <http://province.m-culture.go.th/phayao/>

Facebook www.facebook.com/phayao.culture

รูปภาพแสดง อาคารสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา

บุคลากร

บุคลากรในสังกัด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ตามโครงสร้างการบริหาร สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และกรอบอัตรากำลังทั้งสิ้น ๓๘ อัตรา ประกอบด้วย ข้าราชการ ๒๐ อัตรา ปัจจุบันมีอยู่จริงจำนวน ๑๘ อัตรา อัตราว่าง จำนวน ๒ อัตรา พนักงานราชการ จำนวน ๔ อัตรา และ ลูกจ้าง จำนวน ๑๔ อัตรา ดังนี้

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	งานที่ได้รับมอบ
๑	นางสายรุ้ง ธาดาจันทร์	วัฒนธรรมจังหวัด	วัฒนธรรมจังหวัด
	<u>กลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม</u>		
๒	ส.อ. หญิง กรวรรณ สุ่มมาตย์	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังฯ
๓	นางอรไท จรัสดาราแสง	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	งานแผนงานและยุทธศาสตร์ (ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอเชียงคำ)
๔	นางสาวนราภรณ์ มหาวงค์	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	งานแผนงานและยุทธศาสตร์ (ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอเมืองพะเยา)
๕	นางสายรุ้ง สันตะบุตร	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	งานแผนงานและยุทธศาสตร์ (ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอแม่ใจ)
๖	นายธนิศ อรุณรัตน์	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	งานเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม (ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอภูซาง)
๗	น.ส. แสงจันทร์ ใจวงศ์	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	งานเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
	<u>กลุ่มส่งเสริมศาสนา ฯ</u>		
๘	น.ส. นนทยา พวงงาม	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
๙	นางอนุสรุา โสติกุล	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	งานส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม (ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอภูกามยาว)
๑๐	น.ส.รจนา กล้าหาญ	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	งานส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม (ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอเชียงม่วน)
๑๑	นางเสาวภา สุวรรณสิงห์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ	งานส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม (ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอจุน)
๑๒	นายลัทธพล อุ๋นใจ	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ	งานส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม (ผู้ประสานงานวัฒนธรรมอำเภอปง)
	<u>ฝ่ายบริหารทั่วไป</u>		
๑๔	นางปราณี สุทธิพรณิวัฒน์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	หัวหน้างานบริหารทั่วไป งานบริหารทั่วไป (งานพัสดุ)
๑๕	นางมนต์รัก อีรานุสรณ์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	งานบริหารทั่วไป (งานพัสดุ)
๑๖	นางประภาภรณ์ สีแปง	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ	งานการเงินและบัญชี

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	งานที่รับผิดชอบ
	กลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน		
๑๗	นายวุฒิพงศ์ ปัญโญ	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๑๘	นายธนิน ไจวงค์	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๑๙	นายธาราวรรษ วิจิตรธรรมาภ	นักวิชาการวัฒนธรรม	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๐	นายนิติกร ปันแก้ว	นักวิชาการวัฒนธรรม	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๑	นายยุทธนา ปัญญาสุภาตระกูล	นักวิชาการวัฒนธรรม	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๒	ว่าที่ร้อยตรีธันว์รัตน์ ไชยเลิศ	นักวิชาการวัฒนธรรม	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๓	นายเวชพิสิฐ เกสรพันธ์	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๔	นายกิตติกานต์ กองยา	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๕	ว่าที่ร้อยตรีจิรายุ อุปมัย	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๖	นายปฏิวัติ อินใจ	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๗	นายอนุพงศ์ สมปาน	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๘	นายธนวิษณุ ประทุมวงศ์	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๒๙	นายสันต์ ชมภูเพียว	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๓๐	นายเอกพล งามการ	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๓๑	นายศิริวัฒน์ เจริญวัฒนชัย	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๓๒	น.ส.พิมพ์นภัทร ปิยะดี	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๓๓	นางณัฏยา ศรีชัยวงศ์	พนักงานทำความสะอาด	กลุ่มปฏิบัติการงานพิธีฯ สนง.วจจ.พะเยา
๓๔	นายวันชัย เติมนอด	พนักงานขับรถตู้	ประจำสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
๓๕	นายปิยพงศ์ พุเพื่อง	ยามรักษาการณ์	ประจำสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
๓๖	นายวรรณพงษ์ วงศ์ราษฎร์	ยามรักษาการณ์	ประจำสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

ส่วนที่ ๓

แผนปฏิบัติการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

แผนปฏิบัติการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- ๑) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยาได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๕,๙๔๐,๕๑๘.๐๐ บาท จากแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	จำนวน ๓,๑๐๕,๓๑๘ บาท
๒. กรมการศาสนา	จำนวน ๒,๑๘๗,๓๐๐ บาท
๓. กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	จำนวน ๖๔๗,๙๐๐ บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๕,๙๔๐,๕๑๘ บาท

- ๒) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยาได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก งบพัฒนาจังหวัดพะเยา และ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จากแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑. งบพัฒนาจังหวัดพะเยา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ เรียนรู้วิถีชุมชนใน
แนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างคุณค่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
จำนวน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๖,๙๐๐,๐๐๐ บาท

๒. งบกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนยกระดับการพัฒนาสังคม การท่องเที่ยว เชิง
อนุรักษ์วัฒนธรรมและ สุขภาพเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗,๗๘๓,๔๐๐ บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๑๔,๖๘๓,๔๐๐ บาท

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ ๒๕๖๓ จากสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อบริหารงานด้านศาสนา ศิลปะและ
วัฒนธรรม ตามกรอบแผนใช้จ่ายงบประมาณ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ งบบริหารจัดการสำนักงาน ฯ (ค่าใช้จ่ายประจำ) จำนวน ๒,๗๕๕,๓๑๘ บาท

- ๑) งบบริหารจัดการสำนักงาน ฯ (ค่าใช้จ่ายประจำ)

๑.๑ ค่าใช้สอย(ค่าเบี้ยเลี้ยง,ค่าที่พัก,ค่าล่วงเวลา,ค่าอาหารฯ)

๑.๒ ค่าซ่อมแซม และบำรุงรักษารถยนต์ราชการ

๑.๓ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น

๑.๔ ค่าสาธารณูปโภค

๑.๕ ค่าจ้างเหมาบริการ

๑.๖ ค่าจัดหาวัสดุและซ่อมแซมครุภัณฑ์สำนักงาน

๒) ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ส่งเสริมและพัฒนา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๒.๑ ค่าเช่าบ้าน

ส่วนที่ ๒ โครงการตามยุทธศาสตร์/นโยบายเร่งด่วน จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ งบประมาณจากกระทรวงวัฒนธรรมใช้ฐานงบประมาณที่ได้รับจัดสรรปี พ.ศ. ๒๕๖๒

รายละเอียดโครงการตามแผนปฏิบัติการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำแนกตามยุทธศาสตร์/นโยบายเร่งด่วน และแหล่งงบประมาณ

ที่	โครงการ	งบประมาณ	แหล่ง งบประมาณ
๑.	โครงการสร้างสุขแบบวิถีไทย ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๓ มอบเป็นของขวัญปีใหม่ ให้แก่ประชาชนจังหวัดพะเยา กิจกรรมด้านศาสนา ทำความดีช่วงปีใหม่เพื่อ ความเป็นสิริมงคล - กิจกรรมสวดมนต์ข้ามปี ส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับ ปีใหม่วิถีธรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ - กิจกรรมไหว้พระเจ้าตนหลวง ๕๓๐ ปี พระคูเมือง พะเยา	๒๗,๐๐๐	สป.วร
๒.	โครงการสร้างสุขแบบวิถีไทย ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๓ มอบเป็นของขวัญปีใหม่ ให้แก่ประชาชนจังหวัดพะเยา กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม - กิจกรรมเปิดให้เยี่ยมชมหอวัฒนธรรมนิทัศน์ อำเภอเมืองพะเยา (ฟรี) - กิจกรรมเปิดให้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์เวียงพายว (วัด ลี) อำเภอเมืองพะเยา (ฟรี)		สป.วร

ที่	โครงการ	งบประมาณ	แหล่ง งบประมาณ
๔.	โครงการสร้างความสุขแบบวิถีไทย ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับ ปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๓ มอบเป็นของขวัญปีใหม่ให้แก่ ประชาชนจังหวัดพะเยา กิจกรรมส่งความสุขปีใหม่และรณรงค์การใช้ ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมเป็นของขวัญปีใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓ - กิจกรรมการสาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ CPOT เพื่อ เป็นของขวัญปีใหม่ ในงานฤดูหนาวและของดีจังหวัด พะเยา ประจำปี ๒๕๖๒		สป.วร
๕.	โครงการสร้างความเข้มแข็งของ “บวร” เพื่อความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดพะเยา	๑๐๐,๐๐๐	สป.วร
๖.	โครงการส่งความสุขเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ จังหวัดพะเยา - กิจกรรมส่งเสริมความเป็นไทย - กิจกรรมยกย่องเด็กดีมีมารยาท	๒๐,๐๐๐	สป.วร
๗.	โครงการบูรณาการการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ๑) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว เวียงลอ ๒) กิจกรรม ใส่ผ้าทอ นุ่งผ้าซิ่น กินของเมือง ๓) งานมหกรรมวัฒนธรรมล้านนาตะวันออก Eastern Lanna Culture Exhibition Expo	๗,๗๘๓,๔๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ๔,๗๘๓,๔๐๐	กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือ ตอนบน ๒
๘.	ส่งเสริม		
๘.	ส่งเสริมสังคมเอื้ออาทร ภายใต้การเห็นคุณค่า อัตลักษณ์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมพะเยา ๑) วันอนุรักษ์มรดกไทยจังหวัดพะเยา เฉลิมพระ เกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสวันคล้ายวัน พระราชสมภพ ๒ เมษายน ๒) พัฒนาศักยภาพศิลปินเมืองพะเยา ๓) ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี เนื่องใน วัน สถาปนาจังหวัดพะเยา	๘๐๖,๐๐๐ ๔๔,๐๐๐ ๔๐๐,๐๐๐ ๑๙๓,๘๐๐ ๖๑,๐๐๐	งบพัฒนาจังหวัด พะเยา

ที่	โครงการ	งบประมาณ	แหล่ง งบประมาณ
	๔) พิธีการทางศาสนาในงานประเพณีตักบาตรสอง แผ่นดิน ไทย – ลาวสานสัมพันธ์ประเทศสมาชิก ประชาคมอาเซียน ๕) พิธีการทางศาสนาในงานประเพณีเวียนเทียนข ทางน้ำ กลางกวี้นพะเยาหนึ่งเดียวในโลก ๖) ตักบาตรวันพุธสืบทอดพระพุทธศาสนา ๗) ส่งเสริมประเพณีปีใหม่ม้ง	๔๗,๒๐๐ ๓๐,๐๐๐ ๓๐,๐๐๐	
๙.	ส่งเสริมการท่องเที่ยวงานประเพณีวัฒนธรรมและ ชาติพันธุ์จังหวัดพะเยา ๑) งานเวียนเทียนทางน้ำกลางกวี้นพะเยาหนึ่ง เดียวในโลก ๒) ประเพณีแปดเป็งไหว้สาปู่จาพระเจ้าตนหลวง ๓) งานบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง ๔) งานสีส่นแห่งสายน้ำสงกรานต์กวี้นพะเยา	๕,๐๐,๐๐๐ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐	

รายละเอียดโครงการตามแผนปฏิบัติการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำแนกตามยุทธศาสตร์สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยาได้ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ และมีโครงการที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑	พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการอนุรักษ์ และสืบทอดวัฒนธรรม
จำนวน.....๑๔.....	โครงการ งบประมาณ..... ๒,๒๕๕,๐๐๐.....บาท
ยุทธศาสตร์ที่ ๒	เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและความเป็นไทย
จำนวน.....๑๙.....	โครงการ งบประมาณ..... ๔,๙๓๓,๔๐๐.....บาท
ยุทธศาสตร์ที่ ๓	ส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
จำนวน.....๖.....	โครงการ งบประมาณ..... ๑๖,๗๕๑,๐๐๐.....บาท
ยุทธศาสตร์ที่ ๔	พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา วิจัย บริหารจัดการความรู้ และสร้างนวัตกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
จำนวน.....๒.....	โครงการ งบประมาณ..... ๘๖,๕๐๐.....บาท
ยุทธศาสตร์ที่ ๕	พัฒนาศักยภาพการเสริมสร้างความสัมพันธ์ เกียรติภูมิและภาพลักษณ์ที่ดีเพื่อนำความเป็นไทยเป็นไทยสู่สากล
จำนวน.....๒.....	โครงการ งบประมาณ..... ๕๒,๐๐๐.....บาท
ยุทธศาสตร์ที่ ๖	พัฒนากลไกและยกระดับการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม
จำนวน.....๗.....	โครงการ งบประมาณ..... ๑,๐๑๖,๐๐๐.....บาท

จำแนกได้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานในการอนุรักษ์ และสืบทอดวัฒนธรรม

ที่	โครงการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	วันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช	๓๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๒	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓	๓๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๓	เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ ๒๘ กรกฎาคม	๕๕,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๔	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี	๓๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๕	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราช กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๓๒,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๖	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี	๒๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๗	สืบสาน ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมที่ดั่งามของท้องถิ่นและวันสำคัญของชาติ	๓๒๐,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๘	สวดมนต์ข้ามปีส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปีใหม่วิถีพุทธ พุทธศักราช ๒๕๖๓	๒๗,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๙	สวดมนต์ข้ามปีถวายเป็นพระราชกุศล เสริมสิริมงคลทั่วไทย ส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปีใหม่วิถีธรรม พุทธศักราช ๒๕๖๓ ของชุมชนคุณธรรมต้นแบบ	๓๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๑๐	ส่งเสริมรุกขมรดกของแผ่นดิน ใต้ร่มพระบารมี	๔,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๑๑	อุดหนุนการบูรณะศาสนสถาน	๗๒,๐๐๐	ส่งเสริมฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการอนุรักษ์ และสืบทอดวัฒนธรรม

ที่	โครงการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑๒	กฐินพระราชทาน จังหวัดพะเยา	๑,๐๐๐,๐๐๐	บริหารทั่วไป
๑๓	วันสถาปนาจังหวัดพะเยา	๒๐๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๑๔	จัดทำรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม จังหวัดพะเยา	๖๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและความเป็นไทย

ที่	โครงการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	จัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องใน วัน มาฆบูชา	๒๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๒	จัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องใน วันวิสาขบูชา	๔๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๓	จัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องใน วัน อาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา	๑๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๔	บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณร และบวชศีล จารณีภาคฤดูร้อน	๒๔๒,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๕	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนวันอาทิตย์	๗๙๘,๔๐๐	ส่งเสริมฯ
๖	ลานธรรม ลานวิถีไทย	๙๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๗	ชุมชนคุณธรรมพลังบวร	๒๖๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๘	ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓๓๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๙	ประกวดบรรยายธรรมจังหวัดพะเยา	๔๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๑๐	สวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ	๖๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและความเป็นไทย

ที่	โครงการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑๑	งานตาม พรบ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑	๗๕,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๑๒	งานเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม และสื่อสร้างสรรค์	๓๑,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๑๓	ตั้งธรรมหลวง จังหวัดพะเยา	๕๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๑๔	ยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา	๕,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๑๕	ยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรม	-	ยุทธศาสตร์ฯ
๑๖	เยาวชนต้นแบบดนตรีไทย	๕,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๑๗	ยกย่องเชิดชูผู้ใช้ภาษาไทย ภาษาถิ่นดีเด่น	๕,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๑๘	สืบสานประเพณีลอยกระทง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๑๙	ส่งเสริมประชาชน สืบสาน ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เพื่อสังคมร่มเย็นและมีความสุขอย่างยั่งยืน	๒,๘๔๒,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ ๔๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ที่	โครงการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรียนรู้วิถีชุมชนในแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์	๕,๙๐๐,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๒	ส่งเสริมสังคมเอื้ออาทร ภายใต้การเห็นคุณค่าอัตลักษณ์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมพะเยา	๒,๖๑๑,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๓	ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	๒๐๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ
๔	บูรณาการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	๘,๐๐๐,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๕	ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย(CPOT)	๓๐,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๖	ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์บันดาลไทย	๑๐,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา วิจัย บริหารจัดการความรู้ และสร้างนวัตกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

ที่	โครงการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช จ.พะเยา	๓๖,๕๐๐	ส่งเสริมฯ
๒	พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม จ.พะเยา	๕๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาศักยภาพการเสริมสร้างความสัมพันธ์ เกียรติภูมิและภาพลักษณ์ที่ดีเพื่อนำความเป็นไทยเป็นไทยสู่สากล

ที่	โครงการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนคุณธรรมที่มั่นคงและยั่งยืนสู่เชื่อมสัมพันธ์ตากบตร ๒ แผ่นดิน ไทย-ลาว จังหวัดพะเยา	๓๒,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๒	๑ คน ๑ เครื่องดนตรี	๒๐,๐๐๐	ส่งเสริมฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนากลไกและยกระดับการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม

ที่	โครงการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	พัฒนาบุคลากรสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา	๗๕,๐๐๐	บริหารทั่วไป
๒	การให้ความรู้การป้องกันและปราบปราม การทุจริต และประพฤตินิชอบ	๕,๐๐๐	บริหารทั่วไป
๓	พัฒนาและปรับปรุงสถานที่ทำงานนออยู่ น้าทำงาน	๓,๐๐๐	บริหารทั่วไป
๔	ประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรม	๕,๐๐๐	บริหารทั่วไป
๕	ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายสภาวัฒนธรรม	๒๐๐,๐๐๐	ยุทธศาสตร์ฯ
๖	จัดหาครุภัณฑ์สำนักงาน	๗๘,๐๐๐	บริหารทั่วไป
๗	เสริมสร้างทักษะบุคลากรด้านการปฏิบัติงานพิธีการ ศพที่ได้รับพระราชทานฯ	๖๕๐,๐๐๐	บริหารทั่วไป

๔.๔ การบริหารจัดการแผนปฏิบัติการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สู่การปฏิบัติ

แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อส่งมอบผลผลิต ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา จึงได้กำหนดปัจจัยความสำเร็จและกระบวนการ นำแผนสู่การปฏิบัติดังนี้

การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจ พันธกิจ กลยุทธ์ จุดเน้น ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ดังนี้

- ๑) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยาได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๕,๙๔๐,๕๑๘ บาท
- ๒) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยาได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก งบพัฒนาจังหวัดพะเยา และ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ จำนวน ๑๓,๕๐๐,๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๑๙,๔๔๐,๕๑๘ บาท
- ๓) บริหารจัดการโดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและยึดหลักธรรมาภิบาล

กระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ

๑. สื่อสารทิศทางการองค์กรทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ จุดเน้นการพัฒนาและเป้าหมายการให้บริการ หน่วยงาน ให้บุคลากรทุกระดับรับรู้และเข้าใจตรงกันอย่างทั่วถึง
๒. จัดทำโครงสร้าง กระบวนการทำงานและมอบหมายผู้รับผิดชอบปฏิบัติงาน ทั้งเจ้าภาพหลัก เจ้าภาพรองและผู้สนับสนุน พร้อมกำหนดบทบาทความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
๓. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและเป้าหมายตามนโยบาย เพื่อกำหนดกลยุทธ์และจัดทำแผนปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายวัตถุประสงค์
๔. ดำเนินงาน โครงการและกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด
๕. ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อให้การกำหนดกลยุทธ์สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยติดตามความก้าวหน้าประจำปี การประเมินผลระยะครึ่งปี และการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ
๖. สร้างกลไกการขับเคลื่อนและตรวจสอบสาธารณะ โดยรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีสู่สาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

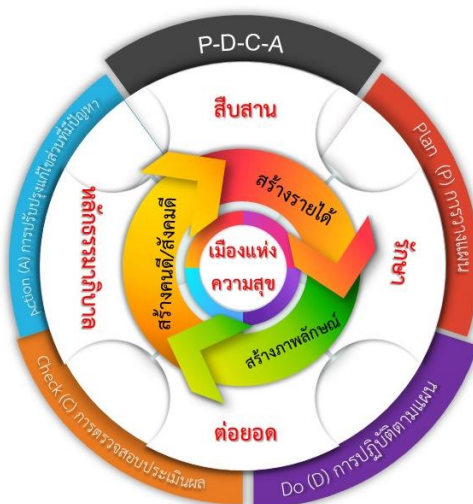
ปฏิทินการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ และการนำแผนสู่การปฏิบัติ

ที่	กิจกรรม	วัน เดือน ปี	ผู้รับผิดชอบ
๑	กลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม วางแผน จัดทำปฏิทินงานจัดทำแผนปฏิบัติการสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดพะเยาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	ส.ค.๖๒	กลุ่มยุทธศาสตร์และ เฝ้าระวังทาง วัฒนธรรม
๒	การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ - การพิจารณากำหนดกรอบวงเงินงบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๖๒	ก.ย.๖๒	ผอ.ทุกกลุ่ม /หน. ฝ่าย/เจ้าหน้าที่กลุ่ม ยุทธศาสตร์และเฝ้า ระวังทางวัฒนธรรม
๓	จัดทำรูปเล่ม (ร่าง) แผนปฏิบัติการ ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	ต.ค.๖๒	เจ้าหน้าที่กลุ่ม ยุทธศาสตร์และเฝ้า ระวังทางวัฒนธรรม
๔	การประชุมทบทวนโครงการ/กิจกรรม ประจำปี ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒	พ.ย.๖๒	ผอ.ทุกกลุ่ม /หน. ฝ่าย/เจ้าหน้าที่กลุ่ม ยุทธศาสตร์และเฝ้า ระวังทางวัฒนธรรม
๕	จัดทำรูปเล่ม แผนปฏิบัติการ ด้านศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ (ส่งกระทรวงวัฒนธรรม)	ธ.ค.๖๒	เจ้าหน้าที่กลุ่ม ยุทธศาสตร์และเฝ้า ระวังทางวัฒนธรรม
๖	จัดทำรูปเล่ม และเผยแพร่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ธ.ค.๖๒	กลุ่มยุทธศาสตร์และ เฝ้าระวังทาง วัฒนธรรม
๗	กลุ่ม/หน่วย ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการกลุ่ม/ฝ่าย ประจำปี โดยให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ และหากมีการปรับแผนให้เสนอ วัฒนธรรม	พ.ย.๖๒ เป็นต้นไป	ทุกกลุ่ม/ฝ่าย

ที่	กิจกรรม	วัน เดือน ปี	ผู้รับผิดชอบ
	จังหวัด พิจารณา/ทราบ แล้วแต่กรณี และสำเนาให้ กลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมทราบ		
๘	ผอ.กลุ่ม /ฝ่าย ดำเนินการกำกับติดตาม เร่งรัดการ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผน	พ.ย.๖๒ เป็นต้นไป	ผอ.ทุกกลุ่ม /หน. ฝ่าย
๙	กลุ่ม/หน่วย เตรียมรายงานผลการปฏิบัติงาน/ งบประมาณตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี ตามไตรมาส	รอบ ๓/๖/๙/๑๒ เดือน	ทุกกลุ่ม/หน่วย
๑๐	ประชุมเพื่อประเมินผลการปฏิบัติตามแผน และสรุป รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓	๓๐ ก.ย.๖๓	ทุกกลุ่ม/หน่วย

๔.๕ ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ภายใต้การจัดทำแผนของกระทรวง วัฒนธรรมสู่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับกลไกในการบริหารจัดการโดยทีมงานและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการ ดำเนินการสู่ความสำเร็จ ต้องนำนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้ตอบสนองนโยบายและวิสัยทัศน์ในการ ขับเคลื่อนงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในพื้นที่โดยบูรณาการและร่วมมือของพลังประชารัฐเพื่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทุกระดับในพื้นที่ จึงมีแนวทางในการบริหารจัดการโดยใช้หลัก PDCA (P =Plan = วางแผน) (D = Do = ปฏิบัติ) (C = Check = ตรวจสอบ) (A = Act =การดำเนินการให้ เหมาะสม) ขับเคลื่อนตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและนำ เพื่อนำไปสู่เมืองแห่ง ความสุข ด้วยมิติวัฒนธรรม ดังนี้

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ได้บูรณาการแผนร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนในจังหวัดพะเยา เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนแผนบูรณาการยุทธศาสตร์ของจังหวัด ในมิติวัฒนธรรม นำไปสู่เป้าหมายคือ **“เมืองแห่งความสุข”** โดยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การเกษตรมั่งคั่ง สังคมเข้มแข็ง ท่องเที่ยวยั่งยืน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ได้บริหารจัดการโครงการในรูปแบบการบูรณาการ มีการเชื่อมโยงสร้างความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่มียุทธศาสตร์การดำเนินงานที่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามภารกิจของกระทรวงวัฒนธรรมและยุทธศาสตร์จังหวัดพะเยา และด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป ได้ดำเนินการบริหารจัดการจากแนวคิดการบริหาร มุ่งผลลัพธ์ที่เน้นผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcomes) ของงาน ให้ความสำคัญต่อการกำหนดพันธกิจ และวัตถุประสงค์ของงานหรือโครงการ มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อให้เป็นที่เข้าใจของทุกคนในหน่วยงาน มีการวัดความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน โดยใช้ตัวชี้วัดเป็นกลไกยึดหยุ่น ในการบริหารและสนับสนุนทรัพยากรแก่บุคลากร

การจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดพะเยา ภายใต้วิสัยทัศน์ **“วัฒนธรรมสร้างคนดี บบวิถีชุมชนคุณธรรม นำทุนวัฒนธรรมสร้างสรรค์ โดยพลังประชารัฐ”** สามารถขับเคลื่อนกลยุทธ์และเป็นกลไกมุ่งสู่ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** นำไปสู่พะเยาเมืองแห่งความสุข ด้วยมิติวัฒนธรรม เกิดประโยชน์ต่อประชาชนทุกระดับในพื้นที่

๕. ประโยชน์การนำไปใช้

๑. ใช้เป็นคู่มือแนวทางในการบริหารจัดการงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ที่มีรอบทิศทาง การดำเนินงาน แนวทางการติดตาม และประเมินผลที่ชัดเจน

๒. เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติราชการและการประเมินผล โดยต้องเสริมสร้างให้บุคลากร มีความเข้าใจ ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีอย่างถูกต้อง สามารถประเมินผล และรายงานผล ได้อย่างรวดเร็ว ครบถ้วน และตรงประเด็น

